

GOED GEREGELD!

MAGAZINE OVER ERVEN,
SCHENKEN EN NALATEN

THEMA
GOEDE
DOELEN

ZOMER/HERFST 2025

**ANDRÉ
KUIPERS**

‘Wees zuinig
op die kleine
planeet’

**NALATEN AAN
EEN GOED DOEL**
HOE DOE JE DAT?

Erfbelasting:
diefstal of
rechtvaardig?

**Goed werk van
lieve mensen**
Koffie schenken,
bijbels uitdelen,
de bajes bezoeken

GRATIS
MEENEEM-
EXEMPLAAR

Geef bij leven of neem Make-A-Wish op in jouw testament. Schenk een wens. Ook als je er zelf straks misschien niet meer bent.

In Nederland horen jaarlijks ruim 1.500 kinderen tussen de 3 en 18 jaar dat ze een ernstige, soms zelfs levensbedreigende ziekte hebben. Dit nieuws is vaak het begin van een periode vol twijfels, pijn, verdriet en vele ziekenhuisbezoeken.

Een wensvervulling ontstaat niet vanzelf. Het is een zorgvuldig geplande Wish Journey. Met elkaar bedacht, uitgeschreven en tot in de puntjes geregeld. Het effect ervan is zeer langdurig en maakt een enorm positief verschil in hun jonge leven! Een ervaring die ze sterker

maakt. En vertrouwen en kracht geeft voor de toekomst. Daarvoor hebben we jouw bijdrage nodig.

'Onderzoek toont aan dat het realiseren van een allerliefste wens kinderen en hun omgeving weer vertrouwen en kracht geeft, en blijvend impact heeft.'

Wil je méér weten? Neem dan contact op met Annefloor Wilke of Marco Kempers.
Per e-mail: nalaten@makeawishnederland.org
Per telefoon: 035 2035 300

IEDER KIND HEEFT MAGIE NODIG

SOMMIGEN MEER DAN ANDEREN

Make-A-Wish[®]
NEDERLAND

Wat doet u met uw erfenis?

Ruimtevaarder André Kuipers heeft er goed over nagedacht. Hij weet wat zijn immateriële erfenis moet worden. Sinds zijn eerste ruimte-reis, ruim twintig jaar geleden, wil hij iedereen doordringen van de enorme kwetsbaarheid van planeet aarde. 'De mensheid is intelligent genoeg, maar ik vraag me af of we verstandig genoeg zijn om onze intelligentie in te zetten om de juiste dingen te doen', zegt hij met enige zorg (zie pagina 12). Daarom hoopt hij zelf nog lang te mogen werken aan zijn nalatenschap.

Maar er is meer. Vrijwel elke Nederlander heeft ook een materiële nalatenschap. Wat moet daarmee gebeuren als u er niet meer bent? Hoewel het een heel persoonlijke keuze is, hebben we toch weer enkele mensen bereid gevonden dat persoonlijke verhaal met ons te delen. Zo vertellen twee tachtigers openhartig waar hun gevoel voor rechtvaardigheid vandaan komt en waarom ze daarom na hun dood iets gaan nalaten aan Amnesty International (zie pagina 38). Twee zestigers vertellen waarom ze nu al geïnvesteerd hebben in een reddingsboot

voor de KNRM. Ook een soort van nalaten.

Dit magazine Goed Geregeld wil u stimuleren om ook zelf eens na te denken over later. Wat wilt u dat er met uw nalatenschap gebeurt? Goed om daarover eens te praten met familie en vrienden en om zaken goed te laten regelen via de notaris. U moet misschien even een drempel over, maar als het eenmaal duidelijk en geregeld is, geeft dat ook rust.

Bent u al zover dat u de zaken hebt geregeld?

Geef dit magazine dan door aan iemand anders, die wellicht minder ver is.

Daar is het voor bedoeld.

Hoe dan ook, veel leesplezier!

Redactie Goed Geregeld

PS: wilt u iets nalaten aan een goed doel? Raadpleeg dan ook eens de digitale Geefwijzer (een samenwerking van het Kenniscentrum Filantropie en het magazine Goed Geregeld). Zie www.goedgeregeldmagazine.nl of www.geefwijzer.nl. Hier vindt u informatie over ruim 8.000 goede doelen. Voor wie zich even snel wil oriënteren is achter in dit magazine een Supplement voor Gulle Gevers opgenomen, waarin een groot aantal goede doelen zich presenteert.

Inhoud

André Kuipers
wil laten
zie hoe
mooi en
kwetsbaar
onze
planeet is
> 12

Geld nalaten
aan een
goed doel:
**hoe regel je
dat? > 20**

6 goede doelen die niet
iedereen kent > 26

Zij laten iets
na aan een
goed doel
> 36

Erfbelasting: diefstal of rechtvaardigheid > 40

Vergeet
uw **digitale**
erfenis
niet > 46

NIEUWS & TIPS > 6

- Meer Nederlanders hebben goed doel in testament
- Heibel over eerbetoen aan Toon Hermans
- Meer weten? Probeer eens de Notaristelefoon
- Trage notaris uit ambt gezet
- Kies uw goede doel met de Geefwijzer

Een testament
laten maken,
waarom?
> 56

Colofon

Goed Geregeld! (over erven, schenken en nalaten) verschijnt twee keer per jaar en komt tot stand in samenwerking met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB).

Productie

Ronald Koopmans
Roel Smit

Redactie

Roel Smit (hoofdredacteur)
Peter Boorsma
Berber Bijma
Dorine van Kesteren
Corien Lambregtse
Elwine de Rue (correctie)
Barbara Schilperoort

Art direction en vormgeving

Ronald Koopmans

Fotografie/beeld

ANP, iStock, Marcel Molle

Uitgever

Hoeksjan Redactie
en Communicatie
Bloesem 23
2441 DK Nieuwveene
T (0172) 786454
E info@hoeksjan.nl

Losse nummers

Goed Geregeld! wordt onder andere verspreid via notarissen, (kandidaat)notarissen en erfrechtadvocaten.

Losse nummers (€ 7,95 inclusief verzendkosten) zijn verkrijgbaar via www.bol.com of door een e-mail te sturen aan de uitgever.

Verzendingsnotariaat

De leden van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en van VEAN kunnen voor bijbestellen en voor het aan- en afmelden van een kantoor contact opnemen met: Hoeksjan Redactie en Communicatie
T (0172) 786454
notariaat@hoeksjan.nl

Advertentie-acquisitie

Sales & Services
Gerrit Kulsdom
Postbus 2317
1620 EH Hoorn
T (0229) 211 211
E gerrit@salesandservices.nl
ISSN: 2666-5026

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet genoemde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de grootste zorg is besteed, aanvaarden de redactie en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

NIEUWS ENTIPS

Redactie Roel Smit

NOTARISSSEN ZETTEN MEER HANDTEKENINGEN

Notarissen hebben in het eerste kwartaal van 2025 10 procent meer akten (461.000) getekend dan in dezelfde periode in 2024. Dat komt met name door een flinke stijging van het aantal hypotheek- en overdrachtsakten.

Het aantal hypotheekakten lag het eerste kwartaal van 2025 27 procent hoger dan in de eerste drie maanden van 2024. Het aantal overdrachtsakten nam met 17 procent toe. Dat blijkt uit gegevens van notarissenorganisatie KNB. Daarnaast liet ook het aantal akten van oprichting voor een bv een flinke stijging zien: 17 procent.

De meeste andere akten lieten een kleine stijging zien. Zo is het aantal levenstestamenten met 3 procent gegroeid tot 60.000 en het aantal testamenten met 1 procent naar 86.000. Ook het aantal samenlevingscontracten steeg licht: met 2 procent naar 10.500.

istock

(Handtekening)

Meer Nederlanders hebben goed doel in hun testament

Het aantal Nederlanders dat een goed doel heeft opgenomen in het testament, zit weer in de lift. Uit een onderzoek van Toegift.nl (een initiatief van ruim tachtig CBF erkende goede doelen) blijkt dat circa 324.000 50-plussers eind 2024 (een deel van hun) vermogen nalaten aan een goed doel. In 2023 waren dat er nog 234.000.

Uit het onderzoek van Toegift.nl blijkt ook dat steeds meer mensen er over nadenken om een goed doel op te nemen in hun testament. In 2019 was dat nog 11 procent, in 2024 was het 14 procent. Tegelijkertijd lijkt de drempel om hiervoor naar de notaris te gaan wel groter te worden. In 2019 was nog maar 29 procent van de ondervraagden het eens met de stelling 'Het is gedoe om naar de notaris te gaan om een testament te laten maken', inmiddels is dat opgelopen tot 38 procent in 2024.

Toegift.nl is sinds 2016 de naam van een landelijke campagne van goede doelen, die erop gericht is mensen te inspireren om na te laten aan een goed doel.

Toon Hermans

Foto Paul Bergen / ANP

Heibel in Sittard over expositie Toon Hermans

In zijn geboorteplaats Sittard wordt al enkele jaren ruzie gemaakt over het inrichten van een permanente expositie over kleinkunstenaar Toon Hermans. Hoewel de meeste inwoners graag zo'n tentoonstelling zouden zien, lijkt de heibel vooral te gaan over de omvang van de expositie en over de plaats waar deze zou moeten komen.

Toon Hermans, die 25 jaar geleden overleed, werd op 17 december 1916 in Sittard geboren. Zijn vader was er directeur van de Sittardsche Bank. Toon Hermans, die zijn loopbaan begon in de Limburgse carnavalswereld, wordt beschouwd als een van de grootste Nederlandse cabaretiers van de vorige eeuw.

Voor de Schouwburg van Sittard staat een standbeeld van Hermans. Het theater zelf draagt sinds 2021 de naam 'Toon Hermans Theater'. De Stichting Toon Hermans, die de nalatenschap beheert, had toestemming gegeven voor het gebruik van de naam. Daarbij werd echter als voorwaarde gesteld dat er een permanente expositie in het theater zou worden ingericht. Er werd een plan gemaakt voor het herinrichten van de volledige kelder, maar dit werd nooit uitgevoerd. De theaterleiding wilde niet verder gaan dan een veel kleinere ruimte. Daarmee ging de stichting weer niet akkoord.

Inmiddels zijn er ook in de gemeenteraad van de gemeente Sittard-Geleen veel vragen gesteld. Ook zou gezocht worden naar een alternatieve locatie, maar dat lijkt in Sittard te stuiten op gebrek aan mogelijkheden en op hoge kosten. Het aanvankelijke plan om voor de 25ste sterfdag van Toon Hermans een expositie gereed te hebben, is in elk geval niet gerealiseerd.

istock

NOTARISTELEFOON: HANDIG VOOR ALS U MEER WILT WETEN

Heeft u algemene vragen over notariszaken of wilt u weten of het verstandig is om een notaris in te schakelen? Bel dan de Notaristelefoon. U krijgt dan een notaris of notarieel deskundige aan de lijn.

Bel de Notaristelefoon voor al uw algemene vragen over erfenissen, testamenten, schenkingen, het kopen van een huis, huwelijkse voorwaarden, het oprichten van een BV en nog veel meer. Uw vraag wordt beantwoord door notarissen en notarieel deskundigen.

De Notaristelefoon is puur een informatielijn.

U krijgt bijvoorbeeld uitleg over het verschil tussen een erfenis beneficiair aanvaarden en een erfenis verwerpen. Of hoe de afwikkeling van een nalatenschap werkt en wat de rol van de notaris is. Bij meer gedetailleerde vragen, bijvoorbeeld over uw persoonlijke situatie, wordt u verwezen naar een notaris. Medewerkers van de Notaristelefoon kunnen geen aktes opstellen, zij leggen geen dossier van u aan, ze mogen uw dossier niet inzien en geven u ook geen second opinion.

De Notaristelefoon kost 80 cent per minuut, met een starttarief van 4,54 cent. Voor de wachttijd betaalt u alleen de gebruikelijke belkosten (dus niet 80 cent per minuut). Het maximum is 40 euro per gesprek, plus uw gebruikelijke belkosten. De gesprekken duren gemiddeld 6 minuten.

Notaristelefoon: **0900 3469393** op werkdagen van 9.00 - 13.00 uur (80 cent per minuut).

Voor meer informatie, gebruik de QR-code.

MOET EEN KIND RECHT HOUDEN OP EEN DEEL VAN DE ERFENIS?

Moet een kind dat door zijn of haar ouders wordt onterfd, recht houden op een deel van de erfenis? Het lijkt erop dat slechts 19 procent van de Nederlanders hieraan een einde wil maken. Een veel groter deel (40 procent) vindt dat de bestaande regels moeten blijven.

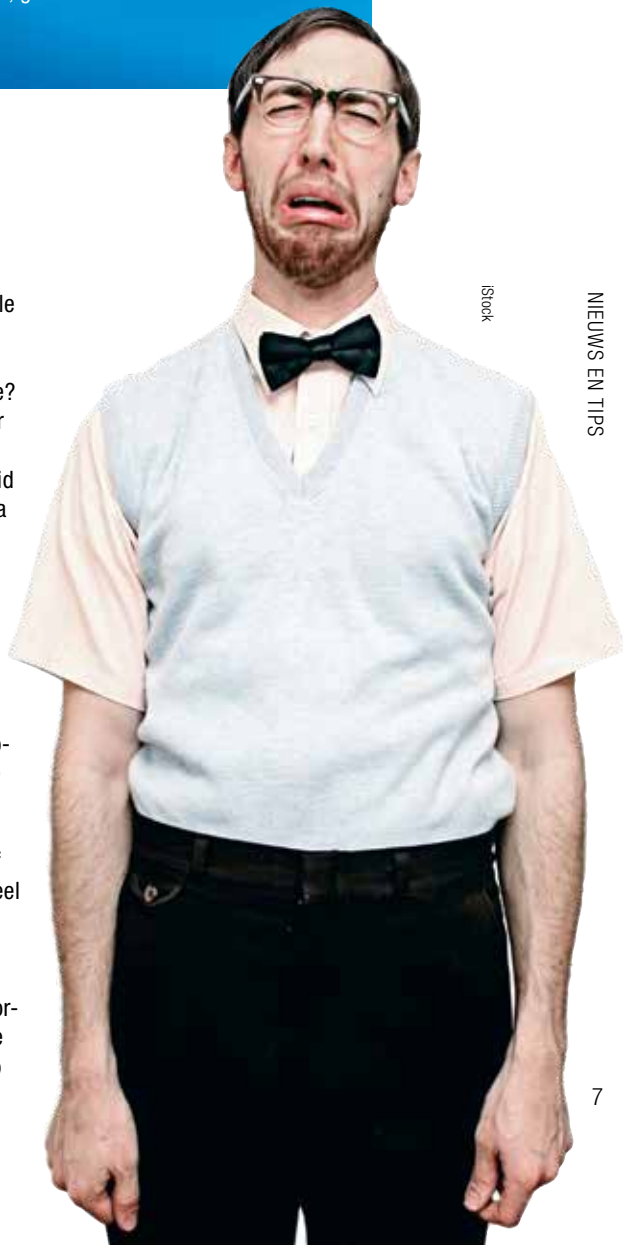
Er zijn de laatste jaren verschillende berichten verschenen over wat Nederlanders vinden van deze regels. Het idee was aanvankelijk dat de tijden veranderd waren en dat Nederlanders wel van de legitieme portie af zouden willen. Familiebanden zouden tegenwoordig losser zijn en het belang om zelf te bepalen wat er met de nalatenschap gebeurt zou zijn gegroeid. Het op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid uitgevoerde onderzoek spreekt echter eerdere peilingen tegen.

Voor het onderzoek vulden 1.522 mensen een enquête in. De deelnemers kregen vooraf informatie verstrekt over de legitieme portie, zodat zij goed wisten waar het over ging. Eerst kregen

ze stellingen voorgelegd, daarna enkele concrete situaties. Bijvoorbeeld: wat te doen als een kind zich slecht heeft gedragen, wel of geen legitieme portie? En wat als het kind geen contact meer heeft met de ouder? In deze en in andere gevallen bleek een meerderheid vóór de legitieme portie te zijn. Daarna moesten zij een eindoordeel geven.

Eén van de conclusies uit het onderzoek is dat de deelnemers een gelijke behandeling van de kinderen van de erflaters belangrijk vinden. Een uitzondering vormt een kind met een drugsverslaving: in dat geval is 52 procent tegen de legitieme portie. Ook de continuïteit van een bedrijf wordt als belangrijk gezien: de meeste mensen vinden het belangrijker dat een bedrijf door kan gaan dan dat elk kind een deel van de erfenis krijgt.

Het rapport bevat ook enkele suggesties voor de wetgever. Maak het bijvoorbeeld mogelijk om vooraf afspraken te maken over het afzien van een beroep op de legitieme portie.

istock

NIEUWS EN TIPS

KIJK NAAR ELKAAR OM NU EN IN DE TOEKOMST

Een mooiere wereld
begint met
omkijken naar elkaar

*"Er zijn zoveel goede doelen.
Hoe maken we de juiste keuze?
Wij willen graag zelf bepalen
waaraan onze nalatenschap
wordt besteed. Kan dat
bij Cordaid?"*

Cordaid denkt graag met je mee.
Bestel het gratis boekje over
schenken en nalaten voor
een nadere kennismaking.
Scan de QR-code of ga naar
www.cordaid.nl/gg

Cordaid strijdt voor een wereld zonder armoede waarin
iedereen een menswaardig leven heeft.
Cordaid is ontstaan uit o.a. de fondsen Memisa,
Mensen in Nood en Bond zonder Naam.

Cordaid Op de wereld om elkaar te helpen

NIEUWS ENTIPS

Man die vrouw doodmartelde krijgt niets van haar erfenis

Een man uit Beuningen die zijn vrouw tien jaar geleden doodmartelde, kan definitief geen aanspraak maken op haar erfenis. Dat heeft de Hoge Raad eind 2024 bepaald.

De zaak leek eenvoudig. Hetty Verink uit Beuningen werd door haar man lange tijd gemarteld totdat zij bezweek aan haar verwondingen. De vrouw was samen met haar broer erfgenaam van een landgoed bij Winterswijk.

Iemand die zijn echtgenote vermoord is op grond van de wet 'onwaardig' om te erven. Het punt is alleen dat de man in dit geval door de strafrechter volledig ontoerekeningsvatbaar was verklaard. Geen veroorde-

ling dus, maar ontslag van alle rechtsvervolging. Hij kreeg tbs met dwangverpleging.

De man vond vervolgens dat hij recht had op de erfenis. Hem zou niets te verwijten zijn; hij was ziek en de doodslag kon hem niet worden aangerekend. De civiele rechter oordeelde in 2022 dat de man moest delen in de erfenis, een uitspraak die door het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden werd teruggedraaid. De man nam hiermee geen genoegen en stapte naar de hoogste rechter, de Hoge Raad. Deze oordeelde dat het niet redelijk of billijk is dat de man zou meedelen in de erfenis. Volgens de Hoge Raad is het onaanvaardbaar dat de man erft van zijn door hem vermoorde echtgenote. Daarmee is de zaak afgedaan.

TRAGE NOTARIS UIT ZIJN AMBT GEZET

Een notaris uit Waalre is uit zijn ambt gezet omdat hij de afwikkeling van een nalatenschap tien jaar op zijn beloop heeft gelaten. Dit besluit heeft de Kamer voor het notariaat in 's-Hertogenbosch genomen. De Kamers voor het notariaat zijn tuchtrechters bij klachten over notarissen.

In dit geval ging de klacht over de afwikkeling van een nalatenschap. In mei 2015 overleed een man op 72-jarige leeftijd. Eerder was de echtgenote van de man al overleden en zij hadden geen kinderen. De man had in zijn testament opgenomen dat zijn erfenis naar twee goede doelen zou gaan.

De notaris was na het overlijden van de man als executeur verantwoordelijk voor de uitvoering van het testament. Hij informeerde de erfgenamen echter niet, liet een woning, de inboedel en een auto verloederen en reageerde niet op berichten van het ministerie en van de gemeente.

Van een notaris mag worden verwacht dat hij de belangen van de erfgenamen met de grootst mogelijke zorgvuldigheid behartigt en daarbij voortvarend handelt, zo oordeelt de Kamer van het Notariaat. 'De notaris heeft niet gehandeld zoals mocht worden verwacht.' Volgens de tuchtrechter is de reputatie van de betrokken notaris onherstelbaar beschadigd en was ontzetting uit het ambt de beste optie om het maatschappelijk vertrouwen in het notarisambt in het algemeen te beschermen.

NIEUWS ENTIPS

Kies uw eigen goede doel met de digitale Geefwijzer!

Waar vind ik dat ene goede doel? Welke goede doelen houden zich allemaal bezig met een bepaald thema? Welke organisaties werken bij mij in de buurt? Vind de antwoorden in de digitale Geefwijzer (jaarlijks meer dan 100.000 raadplegingen), een initiatief van Kenniscentrum Filantropie in samenwerking met het magazine Goed Geregeld!

Wilt u meer informatie over de Hartstichting, over de Stichting AAP of over de Stichting School en Scholing Siaya? Wilt u weten welke goede doelen in uw pro-

vincie opkomen voor het behoud van de natuur? Of misschien wilt u geld geven of nalaten aan een organisatie die opkomt voor de zwerfkatten in de haven van IJmuiden? Maak dan gebruik van de Geefwijzer (www.geefwijzer.nl). Een uitgebreide, gebruiksvriendelijke databank, waarin de gegevens zijn opgenomen van inmiddels 8.000 goede doelen in Nederland.

De goede doelen die op de Geefwijzer vermeld worden, hebben allemaal hun informatie ingevoerd. Per goed doel kan op een detail-

scherm informatie verkregen worden over de kenmerken van het goede doel, de eventuele prestaties die het heeft geleverd, financiële gegevens en dergelijke. Bij een groot aantal organisaties is er een online donatiemogelijkheid. Dat maakt het de gever gemakkelijk en scheelt het goede doel veel kosten.

Let op! Een overzicht van goede doelen die uw gift of nalatenschap goed kunnen gebruiken is ook achterin dit magazine (in het Supplement voor Gulle Gevers) te vinden.

Een vaak gehoord misverstand: echtgenoten zouden voor elkaar mogen tekenen. Dus zou het onzin zijn iets te regelen voor het geval een van beiden daartoe niet meer in staat is. Klopt niet!

Bij de verkoop van de gezamenlijke woning bijvoorbeeld zijn beide handtekeningen nodig. Ook een zorgaanvraag moet door de persoon in kwestie zelf worden ondertekend. Is iemand niet meer wilsbekwaam, dan moet via de rechter bewind worden aangevraagd, zodat de bewindvoerder namens de wilsonbekwame persoon mag handelen en tekenen.

En dat is te vermijden door op tijd een levenstestament te laten opstellen door een notaris. Een levenstestament bestaat vaak uit twee volmachten: een voor de financiële belangen en een voor de medische en persoonlijke zaken. U legt alle zaken die u geregeld wilt hebben in één akte vast. Kijk voor meer informatie op www.notaris.nl, de website van notarissenorganisatie KNB (bijvoorbeeld via deze QR-code).

‘We zijn getrouwd, dan hebben we toch geen levenstestament nodig?’

GERRIT-JAN:

**'Ik mis mijn
overleden vrouw
nog elke dag.
Deze buurthuiskamer,
waar zij ook graag
kwam, is voor mij een
rustpunt geworden'**

Benieuwd wat u met uw nalatenschap kan betekenen in de strijd tegen eenzaamheid? Vraag gratis de brochure over nalaten aan op ldh.nl/nalaten-goedgeregeld of scan de QR-code.

Ruimtevaarder André Kuipers wil iets nalaten

‘WE ZIJN INTELLIGENT GENOEG, MAAR ZIJN WE OOK VERSTANDIG?’

Aan intelligentie ontbreekt het ons niet, maar gebruiken we ook ons verstand? Doen we alles wat nodig is om onze prachtige, kwetsbare planeet te redden? Ruimtevaarder André Kuipers blijft er in elk geval zijn best voor doen. Wat wordt zijn nalatenschap?

Tekst **Roel Smit** / Fotografie **Marcel Molle**

‘**N**ee, ik ben niet religieus. Zo ben ik niet opgevoed en ik zie ook geen enkel bewijs voor het bestaan van een hogere macht.’ Het klinkt heel gedecideerd. Toch maakte André Kuipers, de enige nog levende Nederlandse ruimtevaarder, vorig jaar een film die kijkers een religieus gevoel kan geven. ‘Dat begrijp ik wel’, zegt hij. ‘Ik heb geprobeerd over te brengen dat we als mensen onderdeel zijn van iets dat veel groter is dan wij zelf. Wie religieus is, zal dat misschien een goddelijk gevoel noemen. Ik noem het een gevoel van intense verwondering, misschien spiritualiteit.’

De film die Kuipers maakte, heet *Beyond, Ode to the Earth*. De vorm is nogal ongewoon:

geen speelfilm, geen documentaire, geen gesproken woord. Wel muziek van zijn lievelingscomponist Vangelis en de opzwepende klanken van Armin van Buuren. André Kuipers neemt ons mee in ‘zijn’ ruimte en probeert zijn persoonlijke ervaring bij het zweven rond de aarde over te brengen. We zien lange shots van zeeën en oceanen, bergen, ijzige vlakten en woestijnen. Waar het nacht is, zien we het onweer in het wolkendek en de vele lichtjes van menselijke activiteiten op aarde. Soms een fragment van Kuipers zelf, met of zonder ruimtepak, in het internationale ruimtestation ISS. Beelden waaruit blijkt dat hij het overduidelijk naar zijn zin had. ‘Tja, het was toch een jongensdroom die na meer dan dertig jaar in vervulling ging. Ik was in de ruimte gewoon een *happy camper*, haha!’>>

‘Ik wil laten zien hoe mooi, maar ook hoe kwetsbaar onze planeet is. Mooi en kwetsbaar; als een baby’

Nogal wat astronomen beweren dat bemande ruimtevaart geldverspilling is en romantiek voor jongetjes. Met onbemande satellieten en robots zouden we hetzelfde kunnen bereiken, maar dan goedkoper. Kuipers: ‘Tja, dat zeggen astronomen al zo lang omdat we in dezelfde budgetvijver vissen. Maar wie repareerde die Hubble-telescoop in de ruimte? Of de Alpha Magnetic Spectrometer op het ISS die naar antimaterie zoekt? Precies, een mens van vlees en bloed. Wat onbemand en met robots gedaan kan worden, dat doen we al op die manier. Mensen worden ingezet voor taken waarvoor ze nu eenmaal nodig zijn. Daarbij komt dat mensen uiteindelijk altijd zelf op onderzoek willen gaan. En we kunnen ons nu eenmaal ook veel beter identificeren met een mens dan met een machine.’

EXOTISCHE WERELD

Dat raakt precies de kern van zijn boodschap. ‘Ik probeer mensen mee te nemen in mijn avontuur, in de exotische wereld van de ruimtevaart. Ik wil ze laten zien hoe mooi, maar ook hoe kwetsbaar onze planeet is. Mooi en kwetsbaar; als een baby. Natuurlijk zijn feiten belangrijk om mensen te overtuigen, maar het gaat ook om het gevoel.’ Niet voor niets zei Kuipers ooit: ‘Het zou goed zijn als iedereen twee weken per jaar op vakantie kon naar de ruimte.’ Dat zou mensen echt veranderen, daar is hij heilig van overtuigd. Wat moet zijn nalatenschap

zijn? ‘Als het voor mij ooit allemaal voorbij is, dan hoop ik dat ik in elk geval zoveel mogelijk mensen op het goede pad heb gebracht; we moeten als mensheid de dingen op een andere manier gaan doen, een manier die niet zo belastend is voor onze planeet. Ik hoop dat dit besef mijn nalatenschap zal zijn.’

RUIMTERACE

Even nog terug in de tijd. André Kuipers werd geboren in Amsterdam-Oost. Dat kun je nog wel een beetje horen. Het was 1958, een jaar nadat de Sovjet-Unie de leiding had genomen in de ruimterace met de lancering van de eerste onbemande satelliet (Spoetnik 1). André was net uit de luiers toen de Rus Yuri Gagarin de eerste ruimtevaarder werd. Het waren de jaren zestig, van de spectaculaire verovering van de maan door de Verenigde Staten. Kleine André was één van de vele jongetjes die in die tijd droomden van een toekomst als ruimtevaarder. Oma stimuleerde dat door hem science-fictionboekjes van Perry Rhodan te geven. Hij verslond ze. Lange tijd dacht hij dat hij geen enkele kans had de ruimte ooit zelf te bereiken. Hij droeg een bril, ging een studie geneeskunde doen en werd arts. In niets leek hij op een Amerikaanse testpiloot. En toen bij een operatie ook nog eens de helft van zijn schildklier verwijderd moest worden, dacht hij dat het doek nu wel echt was gevallen. ‘Maar geleidelijk werd me

duidelijk dat astronauten ook maar gewone mensen zijn.’ En er kwamen *eyeopeners*: hij zag een Amerikaanse astronaut met een bril. Wubbo Ockels, de eerste Nederlander in de ruimte, was een wetenschapper, dus ook geen testpiloot. En toen André Kuipers de toelatingseisen van de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie er nog eens op nageslagen had, bleek uit niets dat je geen tumor in de schildklier gehad mocht hebben. *Steek nooit een stok in je eigen wiel*, was het motto dat zijn vader hem voorhield en Kuipers ging serieus werk maken van de realisering van zijn droom.

De selectie was streng en duurde vooral lang. Pas in 2004 werd hij vanuit Kazachstan – samen met een Rus en een Amerikaan, wat een mooie tijd was dat – gelanceerd. Het was een korte missie, een dag of elf. Ruim zeven jaar later, eind 2011, mocht hij ruim zes maanden doorbrengen in het internationale ruimtestation ISS. Opnieuw met een Rus en een Amerikaan. In juli 2012 landde hij weer veilig op aarde.

MOOIE BLAUWE PLANEET

Een bezoek aan de ruimte maakt indruk op ruimtevaarders. Voor André Kuipers was dat niet anders. ‘In het ISS heb ik me nooit claustrofobisch gevoeld, maar ik kreeg soms wel een gevoel van claustrofobie als ik naar de aarde keek. Dan kon ik in één oogopslag heel India zien. Ongeveer 1 miljard mensen op een klein stukje >>

Help de natuur beschermen en breng uw nalatenschap tot leven

Wij zijn Diergaarde Blijdorp, een belangrijke speler op het gebied van natuurherstel en -behoud, educatie en verbinding tussen mens, dier en natuur. Wij nodigen u uit om dit waardevolle werk met ons voort te zetten. Met betrokkenheid bij 80 populatiemanagement programma's en steun voor wereldwijde natuurbehoudsprojecten, biedt Diergaarde Blijdorp een unieke ontmoetingsplek in Rotterdam, verrijkt met 21 rijksmonumenten. Door Diergaarde Blijdorp op te nemen in uw nalatenschap, draagt u bij aan de toekomst van onze natuur.

Overweegt u na te laten aan Diergaarde Blijdorp?
Neem dan vrijblijvend contact op met:

NATASJA SCHIPPER

06 55 82 51 28

n.schipper@diergaardeblijdorp.nl

Help ons de bijzondere Zuiderzeecultuur te bewaren én door te geven aan toekomstige generaties! Neem het Zuiderzeemuseum op in uw testament.

MEER WETEN?

Scan de QR-code of kijk op
zuiderzeemuseum.nl/nl/schenken-en-nalaten
Of neem contact op met Caecilia van Stigt
caecilia.van.stigt@zuiderzeemuseum.nl
of 06 10 675 860

GEEF HET
VERLEDEN
TOEKOMST!

A close-up photograph of a person's hand holding a complex, cylindrical robotic device. The device is primarily blue with orange translucent sections at the bottom. It features various mechanical details, including a clear window showing internal components and the words 'UNITED STATES' and the number '3705' printed on its side. The person holding it is wearing a dark blue long-sleeved shirt. The background is a solid dark color.

‘We kunnen
veel doen
met robots
in de ruimte,
maar mensen
van vlees en
bloed blijven
onmisbaar’

ANDRÉ KUIPERS (1958) haalde in 1977 zijn vwo-diploma en deed in 1987 artsexamen. Vanaf 1991 was hij betrokken bij fysiologische experimenten voor de Europese ruimtevaartorganisatie ESA. In 1998 kwam hij door de selectie voor astronaut en een jaar later werd hij lid van het Europese astronautenteam. In 2004 maakte hij een korte ruimtevlucht in een Russische Soyoez-capsule en in 2011/2012 een vlucht van 193 dagen in het internationale ruimtestation ISS. André Kuipers geeft lezingen en theatershows, schrijft kinderboeken en is ambassadeur van verschillende goede doelen zoals het educatieve programma SpaceBuzz, het Wereld Natuur Fonds, het Rode Kruis en het Emma Kinderziekenhuis.

‘Ik vind het belangrijk om de jeugd te inspireren voor zaken als duurzaamheid en technologie’

aarde. En binnen anderhalf uur – want zo lang duurt een rondje om de aarde – kon ik India alweer zien. Die mooie blauwe planeet, het contrast met de pikzwarte hemel, een heel dunne luchtslaag. Dan realiseer je je pas echt dat al het leven zich afspeelt in oceanen van zo’n 10 kilometer diepte en een ongeveer even dikke dampkring. Een uien-schilletje, dat je bij wijze van spreken zo weg zou kunnen blazen.’

Na zijn eerste ruimtereis wilde André Kuipers iets nuttigs doen met die ervaring. Hij wilde zo veel mogelijk mensen duidelijk maken dat het anders moet, dat we zuinig moeten zijn op die kwetsbare planeet. Ruim twintig jaar geleden meldde hij zich aan bij het Wereld Natuur Fonds en werd hun ambassadeur. In die rol, die hij nog steeds heeft, bezocht hij onder andere het eiland Borneo om aandacht te vragen voor de door houtkap en bosbranden bedreigde orang-oetan. ‘Het mooie van het Wereld Natuur Fonds is dat het heel praktisch – en in overleg met de lokale bevolking – problemen probeert op te lossen. Die aanpak past bij mij.’

‘Ik vind het ook belangrijk om met name de jeugd te inspireren voor zaken als duurzaamheid en technologie. Als je jon-

geren met de juiste boodschap weet te bereiken voordat ze naar de middelbare school gaan, is de kans groot dat ze daar op latere leeftijd iets mee doen. Om die reden ben ik één van de initiatiefnemers van *SpaceBuzz*, een educatief programma voor scholen om kinderen *ambassadeur van de aarde* te maken.’

BANG EN BLANK

In twintig jaar is er veel veranderd. Aan de ene kant is er in veel landen veel meer aandacht voor duurzame ontwikkeling, tegelijk nemen de spanningen vooral de laatste jaren sterk toe. ‘We gaan op dit moment door een dal; ik vind dat heel jammer.’ De tijd dat Amerikanen, met Europeanen, Japanners en Canadezen, samen met Russen gezellig de ruimte gingen verkennen, lijkt voorlopig voorbij. Kuipers begint zelf over de politieke ontwikkelingen in de Verenigde Staten. ‘Wat daar nu gebeurt, zie ik als een achterhoedegevecht van bange, blanke mannen en vrouwen. Conservatieven die de veranderingen in de wereld niet aankunnen en met alle macht proberen die tegen te houden. Ik denk dat dit op termijn wel weer zal bijtrekken, maar voorlopig is het allemaal heel vervelend, echt een probleem.’

Terug naar zijn eigen missie, het vragen van aandacht voor de kwetsbaarheid van de aarde. Is het optimistisch of juist niet? ‘Dat wisselt. Van nature ben ik wel optimistisch. Mijn broer is bioloog en was altijd een stuk pessimistischer. Die zei in de jaren zeventig en tachtig: het gaat niet goed met de wereld, je moet eigenlijk geen auto nemen, je moet zelfs geen kinderen krijgen.’ Beide adviezen heeft Kuipers overigens in de wind geslagen; hij heeft vier kinderen. ‘Toen ik bij het Wereld Natuur Fonds actief werd, ontdekte ik wel dat het blijkbaar nog veel slechter met de wereld gaat dan ik had gedacht. Er sterven meer dieren uit, ecosystemen gaan kapot en er is minder biodiversiteit. We brengen de planeet echt veel schade toe. De aarde heeft veel hersteltijd nodig om die schade allemaal te kunnen repareren.’ ‘Tegelijk blijf ik optimistisch. Ik ontmoet zoveel jonge, intelligente mensen, met briljante ideeën die de wereld echt beter kunnen maken. Dat moet ook, want de wereldbevolking groeit dagelijks met meer dan 200.000 mensen en die willen allemaal schoon water, zich verplaatsen, energie gebruiken en hun kinderen groot laten worden. De mensheid is intelligent genoeg, maar ik vraag me af of we verstandig genoeg zijn om onze intelligentie in te zetten om de juiste dingen te doen. Om dingen schoner en efficiënter te doen, zodat we de planeet veel minder belasten. Dat kan ik alleen maar hopen.’ <<

WAT ZOU U WILLEN MEEGEVEN AAN VOLGENDE GENERATIES?

Het Allard Pierson beheert de erfgoedcollecties van de Universiteit van Amsterdam. 10.000 jaar wereldwijde cultuurhistorie komt hier samen.

Het is een levendig instituut. In ons monumentale gebouwencomplex aan de Amsterdamse Oude Turfmarkt wordt onderzocht en onderwezen. Besproken en ontdekt. En heel veel gedeeld. Met prachtige tentoonstellingen in ons museum. Rondleidingen en lezingen.

Ook de collecties zelf zijn continu in beweging. We onderhouden en restaureren. En we vullen aan. Iedere dag komen er oude en nieuwe stukken bij. Zo kunnen nog vele generaties na ons ontdekken waar wij nu het meest van genieten.

U kunt daarbij een belangrijke rol spelen door het Allard Pierson op te nemen in uw testament of een schenking te doen. Daarmee kunt u ons heel gericht ondersteunen. U helpt dan niet alleen de collecties te behouden, maar laat ook een duidelijke boodschap achter. U laat zien wat u belangrijk vindt.

Wat u wilt meegeven aan later.

Heeft u vragen of wilt u een afspraak maken, dan kunt u contact opnemen met Erika Happe via 0651222619 en e.happe@uva.nl. Meer informatie vindt u ook op allardpierson.nl/steun.

Uw nalatenschap maakt blijvend verschil

Op het moment dat een dierbare van Jos en Helma overleed, realiseerden zij zich dat het ook voor hen belangrijk was om na te denken over wat er met hun nalatenschap gebeurt. Zeker omdat ze geen kinderen hebben, wilden ze hier zelf de regie over houden. Daarom zou hun nalatenschap naar een MS-gerelateerd doel gaan. Ze kozen voor Stichting MS Research.

Bewuste keuze

Jos: "Als je nu de mogelijkheid hebt om iets te regelen, doe dat dan voor het te laat is. Wacht je te lang, dan is de kans groot dat anderen die keuze voor jou maken."

Persoonlijk contact?

Een concrete bestemming geven aan uw nalatenschap? Neem persoonlijk contact op met Dorinda Roos via d.roos@msresearch.nl of 06-39700850.

FOTO FRANK RUITER

Geld nalaten aan een goed doel: **hoe regel ik dat?**

Tekst **Dorine van Kesteren** | Beeld **iStock**

Zonder testament wijst de wet je erfgenamen aan

U wilt bijdragen aan een betere wereld? Of misschien onderzoek naar een bepaalde ziekte steunen? Misschien wilt u een bekend museum of de plaatselijke reddingsbrigade helpen. Steeds meer mensen kiezen ervoor om geld na te laten aan een goed doel. Of het nu gaat om de hele nalatenschap of een specifiek bedrag, u kunt dit op verschillende manieren aanpakken. Acht tips.

1. MAAK EEN TESTAMENT

Het lijkt een open deur, maar toch: allereerst moet u voldoende financiële armslag hebben om een deel van uw vermogen na te laten aan een goed doel. Soms is de drijfveer enkel filantropisch, soms is de gedachte dat uw kinderen het al goed genoeg hebben. Ook fiscale overwegingen kunnen een rol spelen: de meeste goede doelen hoeven geen erfbelasting te betalen over het geld dat zij ontvangen (zie tip 4). Heeft u eenmaal besloten dat u (een deel van) uw vermogen wilt nalaten aan een goed doel? Dan moet u dit vastleggen in een testament. 'Zonder testament wijst de wet je erfgenamen aan. Dit is de naaste familie. Mét een testament kun je de erfenis ook bestemmen voor anderen, zoals goede doelen', zegt Jasper Nobel, kandidaat-notaris bij Van Grafhorst Notarissen.

2. KIES DE JUISTE ROUTE: LEGAAT OF ERFGENAAM

Het is mogelijk dat u het goede doel benoemt tot erfgenaam. Daarmee krijgt het recht op een deel van de gehele nalatenschap (bezittingen min schulden). Stel dat u drie kinderen heeft en naast hen het

goede doel erfgenaam maakt. Dat goede doel krijgt dan een vierde van de nalatenschap. Goede doelen aanvaarden een nalatenschap altijd *beneficiair*. Dat betekent dat ze de erfenis alleen aannemen als de bezittingen méér bedragen dan de schulden.

De tweede route is om met een legaat een bepaald bedrag na te laten. Nobel: 'Over het algemeen is het slim om voor een *legaat* te kiezen als je een partner en/of kinderen hebt. Als erfgenaam mag het goede doel zich bemoeien met de afwikkeling van de nalatenschap, de verdeling van de spullen en het regelwerk rond de uitvaart. De kinderen krijgen hierbij dan ineens te maken met een relatieve buitenstaander. Als *legataris* staat het goede doel veel meer op afstand.'

3. KIES DE JUISTE VORM: PERCENTAGE OF VAST BEDRAG

U kunt een vast bedrag nalaten aan het goede doel of een percentage van uw vermogen. 'Een vast bedrag is duidelijk', zegt Petra Knoppers, erfrechtadvocaat bij Smeets-Gijbels Advocaten. 'Maar het nadeel is dat je op het moment van het opstellen van het testament niet precies weet >>

Liedewey de Haas van WWF-NL: 'Iedereen gunt zijn dierbaren toch een **mooie toekomst?**'

WWF-NL, oftewel het Wereld Natuur Fonds, beschermt niet alleen bedreigde diersoorten, maar helpt de gehele natuur beschermen én herstellen. "Het is heel mooi om te zien dat veel mensen ons werk ondersteunen", zegt Liedewey de Haas.

Liedewey de Haas (55) is bij WWF-NL Relatiemanager Nalatenschappen. Wat houdt dat eigenlijk in? "WWF-NL heeft voor haar werk geld nodig", vertelt Liedewey. "Gelukkig realiseren veel mensen zich dat wij zonder de natuur niet kunnen bestaan. Daarom ondersteunen veel mensen met een gift of donateurschap het werk van WWF-NL. Ook zijn er mensen die na hun overlijden geld nalaten aan WWF-NL. Dat laatste roept soms vragen op en ik ben er om die te beantwoorden."

Een van die vragen is vast: 'hoe vertel ik het mijn kinderen?'...

Liedewey lacht en zegt: "Niet iedereen heeft kinderen. Mensen die ze wel hebben zeggen vaak: 'mijn kinderen hebben het al goed en daarom wil ik ook wat nalaten aan een goed doel.' Door een leefbaarder aarde na te laten, geef je immers indirect ook iets waardevols door aan je kinderen en kleinkinderen."

Als je wilt nalaten aan een goed doel, moet je dan een testament opmaken?

"Ja, als je je huis of vermogen wilt nalaten aan anderen dan je directe erfgenamen, moet je dat vastleggen in een testament."

Maar dat kost geld. Is dat niet zonde? Kan je dan niet beter een schenking doen?

"Soms is geven bij leven inderdaad een goede optie. Voor anderen is juist nalaten een betere manier om ons te steunen. Wij helpen je graag bij het maken van de voor jou beste keuze. Mocht dat nalaten zijn, dan ondersteunen we je met praktische adviezen. De belangrijkste vragen en informatie rondom het regelen van je nalatenschap hebben we gebundeld in een handig werkboek. Dit werkboek bieden wij kosteloos en vrijblijvend aan."

En hoe zit het met de erfbelasting?

"Als goed doel met een ANBI-status betalen wij geen erfbelasting. Zo komt alles wat je nalaat aan WWF-NL ten goede aan het beschermen en herstellen van de natuur. In ons jaarverslag kan je zien aan welke projecten deze gelden worden besteed."

Kan je ook geld nalaten voor een bepaald project?

"Jazeker, je kan je voorkeur aangeven voor een bepaald gebied, voor bossen, oceanen, voor een specifiek dier of voor

voorlichting en educatie. Dat vind ik nu juist zo leuk aan mijn werk: met mensen bespreken wat hun wensen zijn en hoe dat te realiseren is. Soms krijg ik de vraag of de natuur nog wel te redden is. Ja, er is veel mis, maar er gaat ook veel goed. En gezamenlijk met ons wereldwijde netwerk van collega's, partnerorganisaties, lokale bevolking en overheden tonen wij dagelijks aan dat meer natuur direct bijdraagt aan een leefbare wereld voor mens en dier."

Wilt u het werkboek nalaten kosteloos ontvangen?

Ga naar wwf.nl/werkboek

Wilt u in contact komen met Liedewey?

Ga naar: wwf.nl/nalaten

hoeveel geld er over is bij het overlijden na aftrek van kosten en schulden. Later kan het bedrag dus toch te hoog blijken te zijn. Een andere manier is een percentage toekennen. Dan krijgt het goede doel x procent van het vermogen dat overblijft. Ook dat heeft een keerzijde: er kan na je overlijden discussie ontstaan over de exacte omvang van de nalatenschap en de informatie die nodig is om de omvang te berekenen.'

Heeft u een partner én wilt u aan een goed doel nalaten? Nobel: 'Dat kan via het vruchtgebruik, waarbij iemand de 'vruchten' krijgt van bezittingen die tot andermans vermogen behoren. Het goede doel erft dan een bepaald vermogen en de partner krijgt het vruchtgebruik. De rente bijvoorbeeld. Door het eigendom direct aan het goede doel te geven, is het erfdeel van de partner minder waard en hoeft deze minder erfbelasting te betalen. Dit is vooral aantrekkelijk voor mensen met een vermogen dat groter is dan de vrijstelling voor partners, 804.698 euro.'

4. KIES HET JUISTE GOEDE DOEL

Sommige mensen zijn van oudsher zeer betrokken bij een bepaald goed doel. Iemand is bijvoorbeeld al z'n hele leven natuurliefhebber, frequent bezoeker van het Concertgebouw of heeft een ziekte van nabij meegemaakt. Als u nog niet weet welk goed doel u wilt kiezen, bedenk dan welke thema's u na aan het hart liggen. Kunst en cultuur, gezondheid, mensenrechten, dieren, milieu, onderwijs, internationale hulp of iets anders? En welk goed

doel houdt zich daarmee bezig en past het beste bij u?

Het is verstandig te kiezen voor een erkend goed doel, dat onder onafhankelijk toezicht staat van toezichthouder CBF. Dat houdt in de gaten of het goede doel zorgvuldig omgaat met z'n vermogen en doet wat het zegt te doen. Als u wilt dat het goede doel geen erfbelasting hoeft te betalen over de nalatenschap, dan moet het de status hebben van ANBI (algemeen nut beogende instelling) of SBBI (sociaal belang behartigende instelling). Dit kunt u checken op de site van de Belastingdienst. Overigens hebben niet alleen grote, bekende goede doelen deze status, het kan ook gaan om het dierenasiel om de hoek.

5. PRAAT MET UW KINDEREN

Het gaat om úw geld en úw wensen, maar uw kinderen kunnen straks onaangenaam getroffen zijn door de prominente plek van pakweg de Vogelbescherming in uw testament. Het is heel belangrijk dat u hen niet voor verrassingen stelt. U kunt bij uw testament een toelichting geven, die de notaris na uw overlijden voorleest. Maar beter is het om tijdens uw leven uit te leggen dat er een goed doel in uw testament staat en waarom dat zo is. Knoppers: 'Communicatie is de sleutel, het voorkomt onrust en misverstanden als de omgeving op de hoogte is van je wensen.' Nobel: 'Plan een overleg op een rustig moment en kondig aan waar het over gaat. Zorg dat er voldoende tijd is en overweeg of het handig is om de partners van je erfgenamen uit te nodigen. De notaris kan ook deelnemen aan dit overleg.' >>

STEEDS MEER ERFENISSEN NAAR GOEDE DOELEN

Goede doelen krijgen steeds meer geld uit nalatenschappen. Uit onderzoek van een samenwerkingsverband van ruim tachtig door toezichthouder CBF erkende goede doelen blijkt dat 324.000 Nederlanders tussen de vijftig en zeventig jaar oud (een deel van) hun vermogen nalaten aan een goed doel. In 2023 waren dat nog 234.000 vijftigplussers. Eerder bleek uit cijfers van het Centrum voor Filantropische Studies van de VU in Amsterdam dat goede doelen in 2022 voor 368 miljoen euro uit nalatenschappen ontvingen. Van de 633 goededoelenorganisaties die geregistreerd staan bij het CBF, ontvingen er 230 ten minste één nalatenschap in 2022. Ofwel: 38 procent. Gemiddeld 26 procent van de inkomsten via particulieren kwam uit nalatenschappen. De giften uit nalatenschappen komen meestal van babyboomers, die zijn geboren tussen 1945 en 1960. Dit is een welvarende generatie die heeft geprofiteerd van de naoorlogse wederopbouw en de stijgende huizenprijzen. Zij gaan de komende tien jaar naar verwachting zo'n 230 miljard euro nalaten.

Wilt u fiscaal slim zijn? Geef dan nu u er nog bent

6. WIJS EEN EXECUTEUR AAN

Als u geld wilt nalaten aan een goed doel, dan wilt u natuurlijk ook dat het geld daar daadwerkelijk terecht komt. In uw testament kunt u een executeur benoemen. Dat is iemand die de leiding heeft bij de uitvoering van het testament. De executeur handelt formaliteiten en praktische zaken af, zorgt dat de rekeningen worden betaald, regelt de erfbelasting, geeft de legaten af en zorgt dat de erfenis wordt uitgekeerd aan de erfgenamen. Het is een belangrijke taak, omdat een executeur zorgt dat het gaat zoals u wilt. Vaak is dit de partner of een kind, maar het kan ook een externe partij zijn, zoals een boekhouder, notaris of professionele executeur. Ook sommige goede doelen bieden aan het executeurschap op zich te nemen. Knoppers: 'Een onafhankelijke partij heeft zelf geen belangen, zal het goede doel altijd informeren en zorgen dat het geld vlot op de bestemming komt. Mede-erfgenamen die executeur zijn en het niet eens zijn met de begunstiging van het goede doel, kunnen dit frustreren en voor vertraging zorgen. Dit zie ik in de praktijk weleens gebeuren.'

7. ZORG DAT UW TESTAMENT UP-TO-DATE IS

Uw persoonlijke situatie, uw vermogen en wetten en regels veranderen. Het advies is om uw testament iedere vijf jaar onder de loep te (laten) nemen. Als daarin een goed doel is opgenomen, denkt u dan steeds weer even bewust na of u dit nog steeds wilt. En u checkt of het bedrag of percentage (zie

tip 3) nog steeds passend is. Een actueel testament voorkomt gedoe, aldus Knoppers. 'Het testament is het testament. Dat is en blijft het uitgangspunt. Maar de Hoge Raad heeft in 2023 wel bepaald dat een ruimere uitleg mogelijk is bij heel oude testamenten. Dan kunnen meer feiten en omstandigheden van belang zijn dan alleen de tekst van het testament. Bijvoorbeeld: dat erfgenamen zeggen dat het begunstigde goede doel weliswaar veertig jaar geleden belangrijk was voor hun vader of moeder, maar ten tijde van het overlijden al lang niet meer. Als de keuze voor het goede doel recent nog is bevestigd, voorkom je dit soort discussies.'

8. OVERWEEG EEN GIFT 'MET DE WARME HAND'

Geven tijdens leven is fiscaal aantrekkelijker dan geven van

uit de erfenis. Voor het goede doel maakt het niet uit – dat betaalt geen erf- én schenkbelasting – maar voor u wel. Giften zijn namelijk aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Nobel: 'Bij een modaal inkomen krijg je 40 procent terug. Een gift van 1000 euro kost dus netto 600 euro. Je mag niet meer aftrekken dan 10 procent van je inkomen en niet minder dan 1 procent, maar je kunt het zo regelen dat je daar precies tussenin zit. Periodieke giften zijn bijna onbeperkt aftrekbaar als je vijf jaar of langer hetzelfde bedrag toezegt. Die vorm is ook voor het goede doel heel prettig, omdat het zorgt voor voorspelbare inkomsten.' Nobel erkent dat geven bij leven niet voor iedereen haalbaar is. 'Het kan alleen als er vermogen is dat niet in de woning zit en niet nodig is voor het pensioen.' <<

KIJK OOK OP DE GEEFWIJZER!

Wilt u iets nalaten aan een goed doel? Raadpleeg dan ook eens de digitale Geefwijzer (een samenwerking van het Kenniscentrum Filantropie en het magazine Goed Geregeld). Zie www.goedgeregeldmagazine.nl. Hier vindt u informatie over ruim 8.000 goede doelen. Voor wie zich even snel wil oriënteren is achter in dit magazine een Supplement voor gulle gevers opgenomen, waarin een groot aantal goede doelen zich presenteert.

Draag bij aan onbeperkt vakantiegeeluk

Bio Vakantieoord is een unieke plek op de Veluwe in Arnhem. Gezinnen met een gehandicapt kind kunnen er genieten van een heerlijke vakantie. Bij Bio vinden ze een veilige omgeving met alle voorzieningen die ze nodig hebben. Ons lommerrijke park, de vakantiehuizen en de vele faciliteiten, waaronder het zwembad, de bioscoop en de manege, zijn volledig toegespitst op mensen met een meervoudige handicap. Daarnaast zijn alle zorghulpmiddelen, zoals o.a. tilliften en hooglaagbedden aanwezig. Dat maakt Bio uniek.

Het Bio Vakantieoord is in 1927 opgericht door de Nederlandse Bioscoopbond. Naast de hulp van vele vrijwilligers, kunnen wij dankzij financiële steun onze gasten bieden wat voor hen niet vanzelfsprekend is: onbeperkt genieten van vakantie. Ook aan hen die krap bij kas zitten.

Overweegt u het Bio Vakantieoord als goed doel op te nemen in uw testament? Overtuig u zelf, maak een afspraak en bezoek ons. De diverse mogelijkheden bespreken wij graag met u. Ook uw notaris kan u informeren.

Astrid Huitink-Jacobs, directeur-bestuurder
026-48 38 201 | astrid@biovakantieoord.nl

Neem het Bio Vakantieoord op in uw testament

biovakantieoord.nl/nalaten

EEN TOEKOMST ZONDER HUIDDIERENLEED: U KUNT HET VERSCHIL MAKEN!

De Sophia-Vereeniging streeft al sinds 1867 naar een samenleving waarin een respectvolle omgang met dieren de norm is. Daarbij zetten wij de belangen van de dieren voorop, en niet die van hun eigenaren. Dat maakt de Sophia-Vereeniging uniek.

Veel huisdieren in Nederland leiden een afschuwelijk bestaan:

- Ze worden gedumpt, mishandeld of verwaarloosd omdat ze niet aan de verwachtingen voldoen.
- Doorgefokte honden en katten krijgen ziektes en ervaren veel pijn en ongemak.
- Huisdieren lijden ernstig door eenzaamheid en een slechte verzorging.
- Malafide fokkers behandelen honden, katten, konijnen en knaagdieren als wegwerpproducten.

Dit dierenleed moeten we bestrijden en vooral voorkomen!

Daarom zetten wij ons in voor betere dierenbeschermende wetten en strenge controles. Ook is goede voorlichting hard nodig, zodat huisdieren zorgvuldig worden aangeschaft en er beter voor ze wordt gezorgd.

Uw hulp is onmisbaar

Help de dieren nu en in de toekomst. Zij kunnen niet voor zichzelf opkomen. Met uw schenking of nalatenschap voorkomt u dierenleed en krijgen huisdieren het leven dat ze verdienen!

Wilt u meer weten over hoe u de dieren kunt helpen? Neem dan contact met ons op of scan de QR-code.

Koningin Sophia-Vereeniging
tot Bescherming van Dieren
Nieuwezijds Voorburgwal 153
1012 RK Amsterdam
Tel: 020 - 623 61 67
info@sophia-vereeniging.nl
IBAN: NL63 INGB 0000 3069 58
www.sophia-vereeniging.nl

6 goede
doelen
die niet
iedereen
kent

Goed werk in stilte

Tekst Peter Boorsma

MUSIC
CONNECTS

Musicians without Borders

Goede doelen: er zijn er in Nederland vele duizenden. Sommige kennen we allemaal. Maar de meeste zijn veel minder bekend. Hebt u bijvoorbeeld weleens gehoord van...

MUSICIANS WITHOUT BORDERS

Sinds: **2000**

Vrijwilligers: **3**

Medewerkers: **6-7**

Uitgaven 2024: **1.150.000 euro**

www.musicianswithoutborders.org

'Muziek voor vrede en sociale verandering'

'Bekijk de video maar', zegt Laura Hassler, directeur van *Musicians without Borders*. 'Zie hoe Servische en Albanese jongeren in Mitrovica (Kosovo) samen muziek maken op de Rockschool. Wat hen verbindt is de muziek. Niet langer zijn ze alleen Serviër of Albanees, ze zijn ook die geniale drummer of die vriendelijke gitarist.'

Oorlogen reduceren mensen tot één dimensie, vertelt Hassler. Je bent vriend of vijand – Albanees of Serviër. De complexiteit verdwijnt. In Mitrovica wonen de vroeger strijdende bevolkingsgroepen letterlijk aan twee kanten van de rivier. Tijdens de Kosovo-oorlog is iedereen dingen verloren en dat ijlt decennia-lang na.

Maar muziek verbindt, biedt troost en creëert empathie. Daarom verleidt *Musicians without Borders* jongeren de brug over te steken om verzoening mogelijk te maken. Niet door te praten, maar door muziek te maken. Hoe gaan we dat liedje bewerken? Waar komt die gitaarsolo? De *Rockschool* bestaat nu zeventien jaar en alle leerlingen hebben

inmiddels kennissen en vrienden aan de andere kant van de rivier.

Musicians Without Borders is 25 jaar geleden opgericht door Nederlandse muzikanten die muziekoptredens, workshops en instrumenten naar vluchtelingenkampen brachten en geloofden in de kracht van muziek. Tegenwoordig werkt de organisatie in gemeenschappen die zijn getroffen door oorlog, conflict en ontheemding in Midden-Amerika, Oost-Afrika, Europa en het Midden-Oosten. 'In ieder land ontwikkelen we samen met lokale partners een eigen aanpak. In Jordanië verzamelt een lokale zangeres oude liederen en leren we Jordaanse docenten inclusieve didactiek. In Rwanda trainen we 300 jongeren om samen te zingen met gemarginaliseerde kinderen. Kinderen moeten zich beter voelen en het gevoel krijgen dat ze ertoe doen. In El Salvador zingt ieder kind zijn eigen naam en vervolgens zingen alle andere kinderen dat na.'

Docenten van de Tilburgse Fontys Rockacademie hebben de didactiek uitgewerkt; een combinatie van mensen bijeenbrengen, geen nadruk leggen op de verschillen en muziek maken. '*Musicians Without Borders* is klein maar professioneel. We zijn CBF-erkend en laten projecten evalueren door universiteiten. Maar nog steeds is het een club van muzikanten en nog steeds barst het van de creativiteit.'

Scan de QR-code voor een video.

STICHTING PLONS

Opgericht: **2004**

Vrijwilligers: **150**

Medewerkers: **geen**

Uitgaven 2023: **50.000 euro**

www.plons.nl

'Zeilen met bijzondere watersporters'

Het begon allemaal met de zeiler die zich afvroeg of mensen met een verstandelijke beperking niet graag zouden willen zeilen. Moeten we niet eens een zeiltochtje organiseren?, opperde hij in de jachthaven van de WSVR aan de Kralingse Plas. Het idee voor *Stichting Plons* was geboren.

Twee mensen stelden hun zeilboot beschikbaar. Maar de uitvoering bleek meer voeten in de aarde te hebben dan was verwacht. Zo bleken de boten niet stabiel genoeg. De instructeurs moesten een nieuwe manier van zeilen aanleren waarbij ze nooit risico's nemen en voorkomen dat mensen schrikken. Zelfs voor ervaren zeilers bleek dat een uitdaging. Nu – 21 jaar later – beschikt Plons over drie splinternieuwe RS Aira's; stabiele zeilboten met bankjes aan beide zijden overlangs. Plons heeft eigen zwemvesten, een eigen rescue-boot – er is zelfs een tillift voor mensen die zelf niet in de boot kunnen stappen. Allemaal dankzij sponsoring. Van april tot en met oktober wordt er gezeild met mensen met een verstandelijke >>

Vermiste huisdieren worden *gevonden via Amivedi*

Een huisdier dat de benen of de vleugels neemt? Dit kan zelfs de meest zorgzame huisdierenbezitter overkomen. In dat geval biedt Amivedi hulp. Al sinds 1933 registreert Stichting Amivedi vermiste en gevonden huisdieren uit heel Nederland met behulp van vele vrijwilligers. Altijd geheel kosteloos. Of het nu gaat om een hond, kat, kanarie of konijn. Trekt u zich het lot van deze huisdieren ook aan?

Maakt u het mogelijk dat vermiste huisdieren met hun baasje herenigd worden?

Jaarlijks krijgen wij gemiddeld 81.000 meldingen te verwerken via ons registratieplatform. Dankzij onze vrijwilligers, die zeven dagen per week bereikbaar zijn, worden de meeste huisdieren weer gevonden. Maar het kost veel geld om ons te platform onderhouden. Daarvoor zijn we volledig afhankelijk van donateurs die echt van dieren houden.

Schenken met belastingvoordeel

Wilt u ons helpen vermiste huisdieren te herenigen met hun baasjes én geld terugkrijgen van de Belastingdienst? Dat kan met een periodieke schenking van minimaal

vijf jaar. Zo is het jaarlijks te schenken bedrag geheel aftrekbaar bij de inkomstenbelasting. Het percentage is afhankelijk van uw verzamelinkomen. U krijgt dus belastingvoordeel en wij zijn u dankbaar voor de zekerheid die u ons geeft.

Meer weten? Ga naar www.belastingdienst.nl en download daar de overeenkomst die u ingevuld naar ons opstuurt.

Nalatenschap

Met uw steun kunnen wij vermiste huisdieren met hun baasjes blijven herenigen. Ook na uw overlijden kunt u dit mogelijk maken door Stichting Amivedi in uw testament op te nemen. Bijvoorbeeld een legaat van een bedrag of percentage. Over een nalatenschap aan een goed doel als Amivedi hoeft geen successierecht betaald te worden.

Voor een persoonlijk advies kunt u zich wenden tot penningmeester@amivedi.com.

*Liever eenmalig doneren?
Amivedi is dankbaar voor elk bedrag
op dit rekeningnummer:
NL77 INGB 0000 265 190*

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

REGISTREER HIER
EEN GEVONDEN OF
VERMIST HUIDIER
amivedi.nl

Ondersteunt u ook onderzoek ter voorkoming van Astma en COPD in de toekomst?

Door uw steun kunt u onderzoek naar longziekten mede mogelijk maken. Dat kunt u doen door middel van een gift (die onder bepaalde voorwaarden belastingvrij kan zijn), door middel van een legaat of door Stichting Astma Bestrijding als erfgenaam aan te wijzen.

Stichting
Astma Bestrijding

Uw giften kunt u overmaken naar rekeningnummer
NL54 GILL 0265 9532 00 (InsingerGilissen Bankiers N.V.)
t.n.v. Stichting Astma Bestrijding te 's-Gravenhage.

www.astmabestrijding.nl

beperking en leerlingen uit het speciaal onderwijs. Samen met een ervaren bemanning kunnen vier tot vijf 'Plonsers' het water op, vertelt voorzitter en vrijwilliger Robert de Winter. 'Ze genieten daar erg van. Van de wind, het opspattende water en de stilte als je midden op de plas bent.'

Sommige deelnemers hebben veel gevoel voor zeilen. Schippers laten de Plonsers daarom ook zelf dingen doen. Schoten aanhalen bijvoorbeeld, of zelf sturen. Sommigen kunnen goed aan de wind zeilen, iets dat je grotendeels op gevoel doet. Voor mensen met aanleg organiseert Plons onderlinge wedstrijden. Dat heet *Unified Sailing*. 'We doen zelfs mee aan de Sneekweek en aan internationale wedstrijden.'

Plons doet alles met vrijwilligers. Dat helpt bij het vinden van sponsors en je weet zeker dat mensen het doen vanuit hun hart. En passie is wel nodig, want het is veel werk en er is veel regelgeving. Ziet De Winter wel eens gefronste wenkbrauwen als hij over Plons vertelt? 'Nooit. Mensen zeggen eerder: *kan ik eens komen kijken?*' Er moet De Winter nog iets van het hart. 'We zijn een

welvarend land maar vooral in de locaties voor begeleid wonen wordt steeds meer weggesaneerd. Sommige bewoners komen nauwelijks nog buiten. *Wanneer kan Annie komen zeilen?*, vroeg ik eens. *Altijd*, antwoordde de begeleider. *Het zeiltochtje is het enige dat ze heeft.*

Scan de QR-code voor een video.

BIJBELVERENIGING

3

Sinds: **1976**

Vrijwilligers: **16**

Medewerkers: **1**

Uitgaven **2023: 502.000 euro**

www.bijbelvereniging.nl

'Het evangelie dichtbij de mens brengen'

Vind je een Bijbel in het nachtkastje van een hotel, dan is dat geen toeval. Die ligt daar dankzij het werk van de *Bijbelvereniging*. Sinds jaar en dag vraagt deze vrijwilligersvereniging overnachtingslocaties toestemming om Bijbels

neer te leggen met als doel: het Evangelie van Jezus Christus dichter bij de mens te brengen.

Vroeger sjouwde een heuse *bijbelvertegenwoordiger* met stapels boeken van hotel naar hotel. Tegenwoordig zijn er vrijwilligers die rondbellen – pakketjes versturen is immers veel goedkoper. Ze bellen naar hotels en locaties als B&B's, vakantieparken en schepshutten.

'Hotels zijn wel steeds minder geneigd toestemming te geven om Bijbels neer te leggen', vertelt bestuurslid Jaap van Middendorp. '*Het is niet meer van deze tijd, hoor je dan. Of: dan moeten we ook korans neerleggen.* Dat is teleurstellend, maar je hebt het te accepteren. We dringen ons nooit op.

We leggen Bijbels neer, maar vervolgens is het aan de mensen om daar al dan niet wat mee te doen.'

De vereniging probeert wel in te spelen op nieuwe behoeften en mogelijkheden. Zo worden nu ook ziekenhuizen, penitentiaire inrichtingen en verzorgingshuizen benaderd. Kerken, vluchtelingenwerkers, evangelisatiegroepen en gevangenis-pastors kunnen gratis Bijbels krijgen. Waar mogelijk wordt een donatie gevraagd. Het Nieuwe Testament is beschikbaar in zo'n zeventig talen, van het Frans en het Engels tot en met Armeens en Bulgaars. Er zijn kinderbijbels en groteletterbijbels, die veel worden aangevraagd door verzorgingshuizen.

Cultuur als erfenis

GEEF HET
AAN

Als cultuur en natuur u lief zijn, kunt u er ook na leven aan bijdragen met uw nalatenschap.

Het Cultuurfonds begeleidt en adviseert bij het organiseren van cultuur als erfenis.

Ga naar **www.cultuurfonds.nl/nalaten** voor meer informatie of om de brochure Cultuur als erfenis aan te vragen.

het
cultuurfonds

Hotelbijbel

‘Vooral de *Bible Boxen* lopen goed’, vertelt Van Middendorp. ‘Dat zijn kistjes met negen vakjes. In ieder vakje passen twaalf exemplaren van het Nieuwe Testament op jaszak-formaat. De besteller kan de *Bible Box* naar behoefte vullen. Zo komen er in de St-Janskerk in Gouda veel Chinese toeristen, dus daar vullen ze een aantal vakken met Chinese Bijbels.’

Van Middendorp krijgt zelden negatieve reacties op zijn vrijwilligerswerk. ‘Meestal is er waardering, ook van mensen die niet geloven. Mensen in het ziekenhuis zien soms op tegen een operatie en vinden dan rust door in de Bijbel te lezen.’

Scan de QR-code voor een video.

Buurtkastje met Nieuwe Testamenten

DE KOFFIEBUS

Sinds: **2018**

Vrijwilligers: **175**

Medewerkers: **1**

Uitgaven 2024: **127.000 euro**

dekoffiebus.org

4

Wij schenken koffie en aandacht

In de achttien jaar die Harm Messink in de Amersfoortse wijk Randenbroek woont, zag hij de maatschappij verharderen. Er zijn veel eenpersoonsappartementen in de wijk, de buurthuizen sluiten en door de zelfscankassa's mis je ook nog eens het praatje met de kassière. Messink besloot daar wat aan te doen, kocht een oude camper en bouwde die om tot *De Koffiebus*.

Sindsdien staat *De Koffiebus* iedere vrijdag op het Euterpeplein. Buurtbewoners kunnen er terecht voor 'een bakje en een babbel' en oprechte aandacht. Maar als iemand alleen koffie wil, is het ook goed. Niets hoeft. Het is een ontmoetingsplek. Buurtgenoten maken koek of gebak en tijdens de lunch is er soep, salade of een tosti.

Wat klein begon is behoorlijk uit de hand gelopen. Want inmiddels staat *De Koffiebus* vier dagen in de week op vier verschillende Amersfoortse pleinen. Ook in de 'rijke' nieuwbouwwijken

Kattenbroek en Vathorst. Messink: 'Isolement laat zich niet leiden door geld; dat speelt door de hele maatschappij. Zo wonen er in Kattenbroek veel zeventigplussers, van wie er veel alleen oud worden.'

Niet alleen ouderen kampen met eenzaamheid. 'Je kunt dui- zend Face- book-vrienden hebben, maar

toch contactarm zijn. Ik zie het aan de jonge stagiaires: sommigen vinden het spannend een gesprek te voeren. En een telefoongesprek is al helemaal eng.'

Het project werkt: jong en oud weten *De Koffiebus* te vinden. Er zijn mooie ontmoetingen en er komen verbindingen tot stand. 'Een mooi verhaal is dat van Gré en Anna. Zij hebben elkaar leren kennen via *De Koffiebus* en zijn nu de allerbeste vriendinnen die elkaar in alles steunen. Dat is precies de burenvriendschap die ik voor ogen heb. Juist dat kleine met grote impact.'

Na zeven jaar is *De Koffiebus* in Amersfoort een bekend fenomeen. Messink krijgt dan ook nooit rare vragen. 'Sterker nog; andere steden willen iets vergelijkbaars opzetten.'

Scan de QR-code voor een video.

BLIJDSCHAP VOOR DE DIEREN

Sinds: **2019**

Vrijwilligers: **25**

Medewerkers: **geen**

Uitgaven 2024: **1.996.000 euro**

bvdd.eu

5

'Dieren helpen, het zit in ons dna'

Ondernemer en oprichter van *Blijdschap voor de dieren* Frank Dogterom heeft een hart voor dieren. Hij heeft het altijd al gehad. Zo zorgde hij voor tijdelijke opvang van huisdieren van mensen die naar de gevangenis, verslaafdenopvang of naar een inrichting gingen. Eerst stond dierenwelzijn voorop. Maar gaandeweg kwam er steeds meer oog voor hun baasjes. 'We zagen hoe belangrijk huisdieren zijn voor mensen in een kwetsbare positie. Ze zijn hun steun en toeverlaat; een huisdier herplaatsen is alsof je hen een kind ontnemt.'

Dogterom wilde ervoor zorgen dat ook mensen met weinig geld hun hond, kat of kanarie kunnen houden en zo ontstond het idee voor de *Nationale Dieren Voedselbank*, waar erkende minima tegen betaling van de verzendkosten een gratis dierenvoedselpakket kunnen bestellen. Inmiddels worden zo iedere maand duizenden gezinnen en huisdieren geholpen. 'Het succes is zo groot dat we nog dit jaar een groter distributiecentrum moeten bouwen.' Er zijn pakketten voor honden, katten, vogels en knaagdieren.

Maar met alleen een voedselpakket ben je er nog niet, zo bleek. Zo is de dierenarts voor veel mensen niet te betalen. Dus is er sinds kort ook een dierenarts-app, die 90 procent van de dure bezoeken aan de dierenarts afvangt. En in de nabije toekomst komt er ook een dierenverzekering tegen kostprijs.

Momenteel is *Blijdschap voor de Dieren* met verschillende gemeenten in overleg over de mogelijkheid om de dierenvoedselbank te benutten als toegangspoort voor hulporganisaties in het sociale veld. Dat maakt dat hulpverleners zo toch in contact kunnen komen met mensen met geldzorgen, die niet uit zichzelf naar de gemeente stappen. 'Mensen zijn bereid veel te doen voor hun dieren', zegt Dogterom. 'Eerder bezuinigen ze op eten voor zichzelf dan op eten voor hun dier.'

Kijken mensen wel eens raar op van de Dieren Voedselbank? 'Nee', zegt Dogterom. 'Sommigen zijn hooguit verbaasd: *Ik wist niet dat het er was.*'

Scan de QR-code voor een video.

Draag bij aan nieuw levensgeluk

"Doordat ik paardrijd bij de Bio Manege, kan ik geneeskunde gaan studeren."

- Yoran (18)

Zoals Yoran rijden er nog 200 andere ruiters met een zichtbare of onzichtbare beperking paard bij de Bio Manege. Een speciale manege in Arnhem met toegerustste hulpmiddelen, getrainde paarden, gespecialiseerde instructeurs en bezielde vrijwilligers.

Yoran gaat in een rolstoel door het leven als gevolg van een ongeneeslijke ziekte. Zijn wekelijkse paardrijles helpt hem zijn beenspieren te versterken en verlicht zijn buikpijn. Dankzij het zelfvertrouwen dat paardrijden hem geeft, kan hij geneeskunde gaan studeren.

Steeds meer mensen nemen de Bio Manege op in hun testament. Overweegt u dit ook? Overtuig u zelf, maak een afspraak en bezoek ons. De diverse mogelijkheden bespreken wij graag met u. Ook uw notaris kan u informeren.

Astrid Huitink-Jacobs, directeur-bestuurder
026-48 38 201 | astrid@biovakantieoord.nl

Neem de Bio Manege op in uw testament

biomanege.nl/nalaten

Water for life®

Wie geef jij een betere toekomst met schoon drinkwater?

Ook als jij er zelf niet meer bent.

Stichting Water for Life geeft mensen wereldwijd toegang tot drinkwater en een toilet, voor wie dat niet vanzelfsprekend is. En dat is hard nodig. Want op dit moment zijn er nog 2 miljard mensen die leven zonder schoon, veilig en betaalbaar drinkwater.

Water for Life werkt samen met Nederlandse drinkwaterbedrijven, waardoor 100% van de donaties naar de projecten gaat. Wij zorgen voor watertappunten bij mensen thuis, op scholen en op openbare plekken. Ook legt Water for Life waterleidingen en toiletten aan en geven we trainingen over hygiëne.

Wil jij bijdragen? Door Stichting Water for Life op te nemen in je testament, geef jij kwetsbare mensen de kans op een leven met de belangrijkste basisbehoefte: water!

Stichting Water for Life is een initiatief van Nederlandse drinkwaterbedrijven

Scan de QR-code met de camera van je telefoon en klik op de website

waterforlife.nl/schenking-erfenis

GEVANGENENZORG NEDERLAND

6

Sinds: **1993**

Vrijwilligers: **650**

Betaalde medewerkers: **27**

Uitgaven **2023: 3.017.000 euro**

www.gevangenzorg.nl

‘Iedereen verdient een tweede kans’

Gevangenen bezoeken is in de christelijke traditie één van de werken van barmhartigheid. Daarom zetten de 650 vrijwilligers van *Gevangenzorg Nederland* zich in voor (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familieleden. Door ze te bezoeken, aandacht te geven en te helpen weer een plaatsje in de samenleving te bemachtigen.

Een gevangene is meer dan zijn daad, benadrukt Marja Baars van *Gevangenzorg Nederland*. ‘Iedereen verdient een tweede, derde en vierde kans. We hebben een verantwoordelijkheid naar de mensen die de pech hebben dat hun wieg stond in een gezin waar van alles aan de hand was.’

Baars vertelt over de twintiger die zij zelf als vrijwilliger bezoekt. Zoon van een verslaafde moeder en een vader die de gevangenis in- en uitging. Op zijn achtste uit huis geplaatst. Raakte op het slechte pad en

kwam in de jeugddetentie. Kort na zijn vrijlating ging het weer mis en nu zit hij in volwassenendetentie. ‘Weet je wat hij het allerliefste wil? Een normaal leven – huisje, boompje, beestje.’

Maar een normaal leven is moeilijk als je alleen staat. Hoe kom je de eerste weken na vrijlating door als je op niemand kunt terugvallen? Of als iedereen in het dorp je met de nek aankijkt? ‘Daarom zijn de vrijwilligers zo belangrijk; als steun, om zich weer mens te voelen. En we zien dat dat werkt en voorkomt dat gevangenen na vrijlating weer snel terugvallen.’

Naast de bezoeken organiseert *Gevangenzorg Nederland* ook cursussen. Eén cursus helpt gedetineerden inzicht te krijgen in wat hun delict betekent voor henzelf, de slachtoffers en de samenleving. Een andere cursus helpt de gevangene bij terugkeer in zijn of haar gezin. Verder zijn er arbeidsbemiddelaars die ex-gedetineerden ondersteunen bij het vinden van werk.

Gevangenzorg Nederland is een christelijke organisatie, maar helpt iedereen die

geholpen wil worden. ‘Overal hangen posters en liggen folders, maar de gevangene moet zelf bellen en verzoeken om een vrijwilliger. En als hij niet over geloof wil praten, praten we daar niet over.’

Baars krijgt soms wel negatieve reacties als ze over haar werk onder gevangenen vertelt. ‘Maar als je uitlegt wat we doen, dat we gevangenen helpen op hun weg uit de criminaliteit, en laat zien dat gevangenen mensen zijn zoals u en ik, dan ontstaat er begrip.’

Scan de QR-code voor een video.

IETS SCHENKEN OF NALATEN?

Wilt u iets nalaten aan een goed doel? Raadpleeg dan ook eens de digitale Geefwijzer (een samenwerking van het Kenniscentrum Filantropie en het magazine *Goed Geregeld*). Zie www.goedgeregeldmagazine.nl. Hier vindt u informatie over ruim 8.000 goede doelen. Voor wie zich even snel wil oriënteren is achter in dit magazine een Supplement voor gulle gevers opgenomen, waarin een groot aantal goede doelen zich presenteert.

Wanneer woorden tekort schieten, spreekt muziek

Muziek is geen luxe. Het is een levenslijn. Voor veel mensen die leven met oorlog en verlies is muziek stilgevallen. Wij brengen haar terug, daar waar ze het hardst nodig is. **Ontdek ons verhaal in het interview met Laura Hassler in dit magazine.**

Over ons

Musicians Without Borders brengt muziek naar mensen op de moeilijkste plekken: vluchtelingenkampen, conflictgebieden en opvangcentra. Met muziek bouwen we aan veerkracht en verbinding.

SCAN ME

CONTACT US

MEER WETEN? MAIL NAAR
INFO@MWB.NGO
TOLHUISWEG 1
1031 CL, AMSTERDAM
IBAN: NL43 TRIO 0390 2715 86

Kansfonds
geven om
een ander

*Iedereen een thuis.
U heeft de sleutel.*

Je eigen vaste plek, met je eigen spulletjes. Ruimte om jezelf te zijn, te mogen zijn. Dát maakt van een huis een thuis. En dat is een onmisbare zekerheid in het leven. In ons land zijn er helaas meer dan 1 miljoen mensen die juist dat moeten missen. Daar kunt u met uw huis iets aan doen. Door uw huis na te laten aan Kansfonds als u er straks niet meer bent.

Kansfonds biedt sterke – en vaak verrassend simpele – oplossingen voor complexe problemen. En we zetten een vlieg wiel op wat werkt. Zo weten we mensen een thuis te geven. Help ons thuisgeven. Laat uw huis (of een gedeelte daarvan) na aan Kansfonds. Kijk op www.kansfonds.nl/nalaten of bel (035) 624 96 51 en vraag het gratis boekje *Wat is thuis* aan.

Wat is thuis? Lees de inspirerende verhalen en overdenkingen.

Een thuis lijkt zo vanzelfsprekend, je zou bijna vergeten hoe belangrijk het is. Totdat je de verhalen leest van mensen die geen thuis hebben. Hoe leven zij? Hoe houden zij hoop? En wat betekent Kansfonds voor hen? Vraag het gratis boekje *Wat is thuis* aan.

‘ZEKER! WIJ LATEN IETS NA AAN EEN GOED DOEL’

Sommigen komen bij toeval in contact met een goed doel, zijn onder de indruk en besluiten een deel van hun nalatenschap te schenken. Bij anderen ligt de keuze al sinds hun jeugd een beetje voor de hand. Twee koppels vertellen waarom ze nalaten aan een goed doel.

Tekst **Barbara Schilperoort**
Fotografie **Marcel Molle**

Mariska Stoop had een parfumeriezaak, **Henk Snoek** een eigen aannemingsbedrijf. Beiden zijn ‘zestigers’, zoals ze het zelf omschrijven. Zij schenken een reddingboot aan de KNRM. De Koninklijke Nederlandse Reddingmaatschappij helpt en redt mensen op en aan het water in spoedeisende en niet- spoedeisende gevallen.

MARISKA
STOOP
EN HENK
SNOEK

‘Over vier jaar
gaat onze eigen
reddingboot
te water’

Ze wonen in een waterrijk gebied, bij de Amstel, de Loosdrechtse Plassen en de Westeinderplassen. Mariska zou er graag eens een week met een boot op uittrekken, maar Henk heeft niks met water. Hoewel zijn ogen beginnen te glimmen bij de herinnering aan de *Onedin Line*, de televisieserie met historische schepen, hoge zeeën en stoere mannen. Hooguit varen ze een dagje mee met de burens in hun boot. Wel staan ze, vanwege de gezellige sfeer, met hun camper vaak in de buurt van havens. En de terrassen langs de rivier hier om de hoek zijn ook favoriet.

‘Het kwam door het verhaal van ons nichtje over haar werk’, vertelt Mariska, ‘Bij de KNRM regelt zij alles rondom donaties en nalatenschappen. We wilden stoppen met werken, bij de verkoop van Henks aannemingsbedrijf zou geld vrijkomen. Zij vertelde dat je dit voor een deel belastingvrij kunt schenken aan een goed doel. We hebben geen kinderen maar willen wel iets nalaten aan de maatschappij. Haar verhaal triggerde ons.’
‘Dat de KNRM al sinds 1824 bestaat, zonder overheidssteun werkt, met alleen vrijwilligers, spreekt ons ook erg aan’, vult Henk aan. Ze besloten een reddingboot te schenken. Over vier jaar gaat hij te water in de haven van Huizen.

Af en toe gaan ze er kijken, al zijn ze daarin terughoudend. ‘Want je wilt niemand voor de voeten lopen.’ Ze krijgen uitnodigingen voor het te water laten van nieuwe boten, voor open dagen, met demonstraties van reddingsacties. Ze voelen zich verbonden met de KNRM. Bij iedereen met een eigen boot lobbyen ze voor een donatie aan de KNRM. ‘Want zij helpen ook jou wanneer je op het water problemen krijgt.’
In hun koopcontract is een bijzondere bepaling opgenomen. Na hun crematie willen ze hun as laten uitstrooien vanaf een KNRM-boot. ‘Bij Kornwerderzand, aan het Friese uiteinde van de Afsluitdijk, stonden we vaak met onze camper. Er is niks en tegelijk alles. Zo gaan we toch het water op. Dan is de cirkel rond.’

‘ZEKER!
WIJ LATEN
IETS
NA AAN
EEN GOED
DOEL’ *zes*

wee, drie, vier, vijf, zeven

**KAY JOSEPHUS
JITTA-PLAUT
EN MICHIEL
JOSEPHUS JITTA** **‘Iedereen heeft recht
op een rechtvaardige
maatschappij’**

Kay Josephus Jitta-Plaut (1943) is kunsthistorica, Michiel Josephus Jitta (1940) jurist. Hij werkte bij een notariskantoor, later als directeur van een kleine bank. In hun testament benoemen zij onder andere Amnesty International. Amnesty streeft naar een rechtvaardige wereld waarin iedereen gelijke mensenrechten heeft en in vrijheid kan leven. Deze wereldwijde beweging bestaat sinds 1961 en telt 10 miljoen aanhangers.

Een sterk gevoel voor rechtvaardigheid, voor gerechtigheid. Daarvan zijn beiden al sinds hun vroege jeugd doordeesemd.

‘Vanwege de aanleg van de *Atlantikwall* langs de kust moesten mijn ouders Leiden verlaten. Binnen 24 uur. Ze trokken naar Groningen’, vertelt Kay, ‘waar mijn vader als astronoom werk zou vinden bij de sterrenwacht. In de eerste dagen, in afwachting van een eigen onderkomen, belden ze bij mensen aan om onderdak te vragen. Iedereen liet het jonge gezin, een kind op de arm, op de stoep staan. Mijn vader was een Joodse vluchteling uit Duitsland.’

Ze groeide op met de AJC, de Arbeiders Jeugd Centrale. Haar moeder was verpleegster, voogdes over een aantal arme gezinnen en nam haar kinderen mee op haar huisbezoeken. ‘We moesten van haar zien wat er in de wereld te koop was.’

Ook Michiel had een Joodse vader. ‘Om met mijn moeder te kunnen trouwen liet hij zich Rooms-Katholiek dopen, al bleven in ons huishouden bepaalde Joodse gebruiken in ere. Mijn moeder was een strenge, stoere vrouw, die tot haar zeventigste docent scheikunde was aan een lyceum in Alkmaar. In de oorlog hielp ze Joodse mensen, met gevaar voor eigen leven. Daarvoor ontving ze de Yad Vashem-onderscheiding. Postuum. Tijdens haar leven had ze dat altijd tegengehouden.’

De familie Josephus Jitta telt vele juristen, al generaties lang. ‘Dan krijg je vanzelf mee dat elk mens dezelfde rechten heeft.’ Vandaar de steun aan organisaties als Amnesty International. Steun die óók voortkomt uit verontwaardiging. ‘Over ons systeem waarin je als huizenbezitter steeds rijker wordt. Zonder enige inspanning. Waarom betalen we met zijn allen geen winstbelasting over de winst die we bij de verkoop van een huis maken? Méér belasting naarmate die winst sneller ontstaat?’ Verontwaardigd is hij ook ‘over nogal wat vermogende ouders die er bijna alles aan doen om zoveel mogelijk aan hun kinderen na te laten, maar geen verantwoordelijkheid nemen om te investeren in maatschappelijke doelen.’

Zo is het gevoel voor rechtvaardigheid en gerechtigheid waarmee ze opgroeiden, uitgegroeid tot een overtuiging, bij beiden.

Erfbelasting: diefstal of rechtvaardigheid

Geen belasting die zoveel emoties oproept als erfbelasting. De discussie erover is *hot*, want babyboomers laten hun erfgenamen de komende jaren honderden miljarden euro's na. Is erfbelasting de oneerlijkste of juist de eerlijkste van alle belastingen? Vier stellingen, met de voors en tegens.

Tekst **Corien Lambregste** / Beeld **iStock**

STELLING 1: ERFBELASTING IS DE ONEERLIJKSTE BELASTING DIE ER IS

VOOR:

Laten we maar gelijk met de morele dimensie beginnen. Veel mensen beleven de erfbelasting als regelrechte 'diefstal'. Je betaalt je hele leven al inkomstenbelasting, vermogensbelasting en wellicht winstbelasting, toch wordt er over het bedrag dat je nalaat ook nog eens belasting geheven. Dubbele belasting dus. Als je je hele leven zuinig bent geweest en geld hebt gespaard om je kinderen en kleinkinderen een fijne toekomst te bezorgen, word je daar na overlijden alsnog voor 'gestraft': de fiscus roemt een deel van

die erfenis af. Dat vinden veel mensen heel oneerlijk. En juist omdat het gaat over iemands nalatenschap, zitten daar veel emoties bij. Dat blijkt ook uit veelgebruikte termen als *jaloeriebelasting*, *sterfbelasting* en *de meest gehate belasting ooit*.

Sommige tegenstanders van erfbelasting, zoals Stefan Tax (belangenbehartiger van familiebedrijven) en Lex Hoogduin (emeritus-hoogleraar economie), vinden erfbelasting principieel en zelfs moreel onrechtmatig. Als iemand op rechtvaardige wijze vermogen heeft opgebouwd en dit vrijwillig overdraagt aan kinderen (of wie dan ook), dan zou de overheid daar volgens hen geen belasting over mogen heffen. Erfbelasting is een ongeoorloofde inbreuk op het individuele eigendomsrecht.

TEGEN:

Er zijn ook mensen die dit anders zien. Erfbelasting wordt geheven over inkomsten waar de ontvanger niets voor heeft hoeven doen. Waarom zou het onrechtvaardig zijn om daar belasting over te heffen? Volgens Dick Timmer, universitair docent politieke filosofie aan de Universiteit van Dortmund, is er geen sprake van een dubbele belasting, omdat de ontvanger van de erfenis niet eerder belasting heeft betaald over dat ontvangen vermogen. Bovendien vindt hij de verontwaardiging over dubbele belasting selectief. Over loon wordt loonbelasting geheven. Als dat loon wordt uitgegeven aan voeding, spullen of diensten, wordt over die uitgaven ook nog eens BTW betaald. Daar

‘Een erfenis is inkomen
waarvoor je niets hebt gedaan’

zit niemand mee. Bovendien geldt voor een groot deel van de rijkdom van *boomers* dat die in de waardeinstijging van hun woning zit. En daar is volgens Timmer vaak helemaal geen belasting over betaald (NRC, 24 augustus 2024).

Vaak wordt vergeten dat vermogen niet alleen door hard werken ontstaat, maar ook dankzij een samenleving die veiligheid, infrastructuur en kansen biedt, zegt Bernard Schols, hoogleraar fiscaal erfrecht: ‘Een vermogen ontstaat nooit in een vacuüm.’ Hij vindt het logisch dat bij een overdracht van vermogen de samenleving een deel terugvraagt. ‘Erfbelasting is geen diefstal, maar een eerlijke bijdrage’ (Financieele Dagblad, 31 december 2024). Het paradoxale van het debat

rond erfbelasting is dat de meeste tegenstanders van erfbelasting er zelf nooit mee te maken krijgen. ‘Veel tegenstand is gebaseerd op een misverstand’, meent Ingrid Robeyns, filosoof en hoogleraar ethiek. De meeste mensen erven helemaal niet boven de vrijstellingsgrens. Kinderen betalen over de eerste anderhalve ton geërfd vermogen slecht 10 procent erfbelasting, kleinkinderen en achterkleinkinderen 18 procent. Voor alles daarboven geldt een tarief van 20 respectievelijk 30 procent. De eerste 25.000 euro zijn bovendien vrijgesteld van belasting. Voor andere erfgenamen geldt een belastingtarief van 30 procent over de eerste anderhalve ton, voor alles daarboven 40 procent. Vergelijk dat eens met de inkomstenbelasting (inclusief

premies volksverzekeringen): over de eerste schijf betaal je 37 procent, over de tweede 49,5 procent. Over *verdiend* inkomen wordt dus fors meer belasting betaald dan over *verkrege*n vermogen. Hoe eerlijk is dat?

STELLING 2: DE ERFBELASTING MOET OMHOOG

VOOR:

De helft van het vermogen in Nederland zit bij de rijkste 10 procent huishoudens; in totaal bijna 1,5 biljoen euro. Die rijkdom blijft vaak generaties lang binnen families hangen zonder dat elke nieuwe generatie die rijkdom zelf *verdiend*. Dit fenomeen wordt *dynastievorming* genoemd. >>

Geef leven door, ook ná uw leven

**Want bij een ramp mag niemand
er alleen voor staan.**

**Wij denken graag met u mee
over nalaten aan ZOA.**

U kunt vrijblijvend contact met ons opnemen om
hierover door te praten. Ook kunt u de brochure
over nalaten aan ZOA bij ons opvragen.

Yolenta Pater06 558 307 18
y.pater@zoa.ngo**Caroline Petri**06 291 798 08
c.petri@zoa.ngoScan de
QR-code

Meer informatie vindt u ook op onze site zoa.nl/nalaten

Wilt u een donatie doen? Ga dan naar steun.zoa.nl/donatie

‘Erfbelasting is gevaar voor familiebedrijven’

Als rijkdom onbelast wordt overgedragen, stapelen macht en kansen zich op binnen steeds dezelfde families. Daarom moeten hogere vermogens zwaarder worden belast, vindt Schols. ‘Een dak boven je hoofd zou voor de erfbelasting niet te veel moeten kosten, maar als het tweede of derde huis eraan komt, dan kun je daar strengere regels voor maken. Ik roep maar wat: alles boven de 10 miljoen zwaarder belasten. Wanneer is genoeg genoeg?’

Ook Paul de Beer, hoogleraar arbeidsverhoudingen en co-auteur van *Voor wie is de erfenis?*, ziet erfenissen als een belangrijke motor achter vermogensongelijkheid. Zo’n 40 procent van het particuliere vermogen wordt niet verdiend, maar verkregen door erfenissen. Hij becijferde dat de 230 tot 240 miljard euro aan nalatenschappen die de komende tien jaar vrijkomen, slechts 15 miljard euro aan erfbelasting opleveren. Dit komt neer op een gemiddeld tarief van 6,4 procent en een opbrengst van 1,5 miljard euro per jaar. Een schijntje op de ruim 400 miljard euro aan jaarlijkse overheidsinkomsten.

TEGEN:

De tegenstanders kijken er anders naar. Volgens Stefan Tax, lobbyist familiebedrijven, blijkt uit onderzoek (*Centraal Planbureau, december 2019*) dat erfbelasting nauwelijks invloed heeft op de vermogensverdeling en dus ook vrijwel geen effect heeft op het verkleinen van de vermogensongelijkheid.

De echte gelijkmaker is volgens hem niet de fiscus, maar de menselijke veerkracht. Veel mensen die arm opgroeien, weten zich in hun loopbaan op te werken. Volgens Taks is het in Nederland nog steeds mogelijk om van een dubbeltje een kwartje te worden. Een belangrijke reden om tegen erfbelasting te zijn, is volgens hem dat familiebedrijven onevenredig hard worden getroffen bij de bedrijfsoverdracht. Erfgenamen (en hun adviseurs) vrezen dat zij vanwege de erfbelasting worden gedwongen het familiebedrijf te verkopen of op te delen. Daarmee wordt dus de continuïteit van bedrijven bedreigd. Een hogere erfbelasting ontmoedigt ondernemers om een bedrijf dan wel vermogen op te bouwen, remt het spaargedrag en leidt zelfs tot ontwijkgedrag, zeggen de tegenstanders. Met een hogere erfbelasting zou Nederland als geheel dus slechter af zijn.

STELLING 3: DE ERFBELASTING MOET EENVOUDIGER

VOOR:

Het punt van belastingontwikking is een reëel punt. Uit onderzoek van het economenblad ESB blijkt dat het niet-aangegeven vermogen in nalatenschappen tussen 2011 en 2021

fors is gestegen: van 22 naar 39 procent. Erfbelasting wordt dus steeds meer ontweken of zelfs ontdoken.

Voorstanders van een eenvoudiger erfbelasting zeggen dat de belasting te complex is geworden. Dat leidt tot veel bureaucratie en vraagt de inzet van honderden belastingambtenaren, terwijl de opbrengsten relatief gering zijn: minder dan 1 procent van de totale belastinginkomsten. Een vereenvoudiging van de erfbelasting zou betekenen dat kleinere erfenissen grotendeels worden vrijgesteld, terwijl bij grote erfenissen hogere tarieven worden toegepast. Zo worden kleine en middelgrote erfenissen onttzien én kan de Belastingdienst beter handhaven. Schols zou graag zien dat de regels niet alleen worden vereenvoudigd, maar ook gemoderniseerd. ‘We zijn best traditioneel, met onze hoge vrijstellingen en lage tarieven voor echtgenoten en kinderen. Ik zou het mooi vinden als je in je testament zelf kunt aangeven wie die fiscale ruimte krijgt. Vind je de buurvrouw aardig? Dan mag je haar ook kiezen’ (*BelastingZaken, nr 3, 2023*).

TEGEN:

Toch ziet niet iedereen een oplossing in een eenvoudiger systeem. Een eenvoudiger erfbelasting leidt namelijk tot meer vrijstellingen, die >>

‘Met het schrappen van de erfbelasting zou ook veel bureaucratie verdwijnen’

volgens critici het systeem alleen maar ingewikkelder maken. Hoe meer uitzonderingen en categorieën, hoe moeilijker de controle door de Belastingdienst en hoe groter de kans op ontwijking. Een verdere vereenvoudiging zou zomaar averechts kunnen werken. Bovendien wijzen juristen erop dat vereenvoudiging van de erfbelasting ten koste kan gaan van maatwerk. Zo hebben bijvoorbeeld gehandicapte kinderen of samengestelde gezinnen nu recht op specifieke vrijstellingen, die in een versimpeld systeem mogelijk verdwijnen.

STELLING 4: DE ERFBELASTING MOET VERDWIJNEN

VOOR:

Misschien is het een idee om de erfbelasting af te schaffen? Voorstanders van afschaffing zeggen dat de overheid via andere, eenvoudiger belastingmaatregelen hetzelfde bedrag kan ophalen, maar met minder bureaucratie, minder uitvoeringsproblemen en veel minder emotionele bezwaren. Alternatieven zijn bijvoorbeeld een iets hogere vermogens-

rendementsheffing of een hoger eigenwoningforfait. Afschaffen zou wellicht ook beter zijn voor het dalende publieke vertrouwen. Uit publicaties in *ESB* (oktober 2024) en *Elsevier Weekblad* (oktober 2024) blijkt dat burgers steeds meer wantrouwen hebben tegenover het belastingstelsel. Ingewikkelde regels en onduidelijke uitzonderingen ondermijnen de belastingmoraal: belastingen worden eerder als willekeurig of onrechtvaardig ervaren dan als een eerlijke bijdrage aan het collectief. De afschaffing van de erfbelasting kan dat vertrouwen wellicht (een beetje) herstellen.

TEGEN:

Afschaffen van de erfbelasting is volgens de tegenstanders precies het verkeerde signaal. Dat lijkt een beloning voor degenen die de belasting ontwijken. Timmer (Universiteit van Dortmund) vindt complexiteit in ieder geval geen argument om erfbelasting af te schaffen. Volgens hem kan de uitvoering worden verbeterd door bijvoorbeeld de aangifteplicht te verruimen en de controlecapaciteit uit te breiden. Mediamaker/ ondernemer Sander Schimmelpenninck pleit niet zozeer voor afschaffing van de erfbelasting, maar voor de invoering van een *ontvangstbelasting*. ‘Iedere burger krijgt een bepaald bedrag, laten we zeggen een ton, dat hij belastingvrij mag ontvangen. Vanaf het moment dat hij dat bedrag ontvangen heeft, begint er een progressieve belasting te lopen.’ Het belangrijkste argument voor zo’n *ontvangstbelasting* is volgens

Schimmelpenninck psychologisch. ‘De weerstand tegen de erfbelasting zit ‘m vooral in het moment waarop deze wordt geheven, bij het overlijden van een naaste, en ook in de naam: erfbelasting, vaak verbasterd tot sterfbelasting. Met het zakelijke *ontvangstbelasting* wordt subtiel de nadruk gelegd op het (onverdiende) karakter van deze inkomsten, en is het duidelijk dat het gaat om het belasten van alle schenkingen die bij leven binnenkomen.’ <<

WAT WIL DE POLITIEK?

Hoewel oud-premier Rutte de erfbelasting ooit omschreef als ‘de meest onrechtvaardige belasting die bestaat’, had zijn VVD de laatste jaren nooit serieuze plannen er veel aan te wijzigen. En hoewel de PVV een paar jaar geleden de erfbelasting nog wilde afschaffen, staat ook in het hoofdlijnenakkoord van het kabinet-Schoof geen woord over dit onderwerp. De verwachting is dus niet dat er op korte termijn veel zal veranderen. Voorlopig hebben we te maken met de Successiewet uit 1956, waarin schenk- en erfbelasting zijn vastgelegd. De laatste grote aanpassing van deze wet was in 2010. Toen werd onder andere het tarief gewijzigd: het minimumtarief voor kinderen die van hun ouders erven, ging van 5 procent naar 10 procent en het maximumtarief ging omlaag van 27 procent naar 20 procent. Een bijzondere wijziging in het licht van de huidige maatschappelijke discussie. Over kleinere vermogens moet sinds 2010 méér belasting betaald worden en over grote vermogens juist minder.

“ONZE ZOON LEEFT VOORT VIA DEZE REDDINGBOOT”

Het gezin Wijsenbeek had een gezamenlijke passie: zeilen. Maar toen ze terugkwamen van een zeilwedstrijd, gebeurde er iets verschrikkelijks: ze werden aangereden en dit ongeluk werd hun tienerzoon Nikolaas fataal ...

“Het was het begin van een inktzwarte periode”, vertelt vader André. Het water bood het getroffen gezin troost. “We waren al heel lang donateur van de KNRM. En het leek ons een prachtig idee om een stap verder te gaan en een reddingboot te schenken.” Die boot, de Nikolaas Wijsenbeek, kwam er in 2009.

“De schenking was in de eerste plaats bedoeld als In Memoriam,

maar het heeft ons ook veel positiefs gebracht”, aldus moeder Hetty. “Onze zoon leeft voort via deze reddingboot.”

André en Hetty zijn ‘gewone’ mensen die buitengewone dingen doen voor de KNRM. Hun verhaal staat in het boek ‘Wie goed doet ...’. Een eerbetoon aan mensen die ons werk op een bijzondere manier steunen. Dat is hard nodig, want de KNRM is een goed doel dat volledig afhankelijk is van donaties.

Meer weten over schenken of nalaten? Bestel gratis het inspirerende verhalenboek ‘Wie goed doet’.

KONINKLIJKE NEDERLANDSE REDDING MAATSCHAPPIJ

**BESTEL VANDAAG NOG GRATIS
HET INSPIRERENDE VERHALENBOEK!**

GA NAAR WWW.KNRM.NL/BOEK OF STUUR VRIJBLIJVEND DEZE BON OP.

☐ Ja, ik ontvang graag gratis het boek ‘**Wie goed doet ...**’, waarom heten reddingboten zoals ze heten’.

☐ Ja, ik wil graag een vrijblijvend persoonlijk gesprek over schenken of nalaten met Cora Bartels of Cees Prins.

Achternaam

Voorletters

m/v

Straat

Postcode

Woonplaats

Telnr.

E-mail

Stuur deze bon in een envelop naar de KNRM, t.a.v. Cora Bartels, Antwoordnummer 507, 1970 WB IJmuiden. Een postzegel is niet nodig.

Wij leggen uw gegevens vast om uitvoering te geven aan uw aanvraag en u op passende wijze op de hoogte te houden van onze werkzaamheden en fondsenwervende acties. Zie ook: www.knrm.nl/privacy-statement.

CA1691

X Wachtwoord onjuist!

Van Facebook tot bitcoin: vergeet uw digitale erfenis niet

Tekst **Berber Bijma** / Beeld **iStock**

Bijna iedereen laat behalve tastbare spullen ook een digitale erfenis na. Hoe ziet die eruit en wat kun je daarvoor regelen? De digitale nalatenschap in 8 vragen.

1. EEN DIGITALE ERFENIS? VOLGENS MIJ HEB IK DIE NIET.

Die kans is heel klein. De gemiddelde Nederlander heeft al snel een stuk of 60, 70 digitale accounts: inlognamen met wachtwoorden voor apps of websites, waar persoonlijke gegevens achter zitten. Dat kunnen dierbare spullen zijn, zoals foto's of video's, maar ook gegevens die een harde financiële waarde hebben. Alleen als u nooit een mobiele telefoon, laptop of computer gebruikt, zou het inderdaad kunnen zijn dat u écht geen digitale erfenis hebt.

2. WAT VALT ER DAN ALLEMAAL ONDER MIJN DIGITALE ERFENIS?

Ten eerste de gegevens die op uw mobiele telefoon, laptop en computer staan. Ook al zou u nooit internetten, dan hebt u op zo'n apparaat misschien wel foto's staan. Verreweg de meeste mensen zitten wél geregeld op internet. In dat geval bestaat uw digitale erfenis uit alle persoonlijke gegevens waar u via dit apparaat toegang toe hebt. Denk aan uw accounts op sociale media, inloggegevens bij bank of verzekeraar, e-mailaccounts, profielen op websites, inloggegevens van bijvoorbeeld webwinkels of >>

**Geeft u
om haar
toekomst?**

Steun straatkinderen in Latijns-Amerika.

Kijk op www.juconi.nl of
maak uw gift over op
NL44 INGB 0004 7841 41

De KSBS geeft mensen met een
visuele beperking meer kansen
mee te doen in onze maatschappij.

Helpt u ons?

Hoe blijft je als blinde actief sporten? Hoe leren slechtziende
kinderen de wereld kennen? En hoe kun je als grootouder
blijven mailen met je kleinkind als je slechter ziet? Vaak is
er wat extra's nodig om mee te doen in de samenleving.

De Katholieke Stichting voor Blinden en Slechtzienden (KSBS)
kan financiële steun bieden. Op ksbs.nl en in onze uitgave
De Stem van Grave (nu ook digitaal!) leest u meer over leven
met een visuele beperking én ons werk.

KSBS | T 06 51 63 69 27 | info@ksbs.nl | www.ksbs.nl

"Dierenleed en met name
het berenleed door
menselijk handelen hebben
we altijd vreselijk gevonden.
We hebben veel gereisd en
daar hebben we veel nare
dingen gezien.

Beren in veel te kleine
kooien alleen maar om
toeristen te trekken. Niks
aan om zo'n beer in
verschrikkelijke
omstandigheden te zien.
Het liefste zouden we ze ter
plekke zelf redden, maar
dat gaat natuurlijk niet.

Bears in Mind kan dat
gelukkig wel! Het voelt
enorm waardevol om er
zo'n goed doel mee te
kunnen steunen."

**WILT U MEER WETEN?
AARZEL DAN NIET
OM CONTACT OP TE NEMEN!**

www.bearsinmind.org

Stichting Bears in Mind
Het Berenbos
Grebbeweg 111
3911 AV Rhenen
0317-650220

uw gift op:
NL26TRIO 025.4692.664
Wordt enorm gewaardeerd!

**BEARS
in
MIND**

**REDT
MISHANDELDE
BEREN EN BRENGT
ZE NAAR
HET BERENBOS**

**STICHTING BEARS IN MIND
BEKEND VAN HET BERENBOS**
IN OUWEHANDS DIERENPARK RHENEN

KVK: 41186102
RSIN: 805428124

De gemiddelde Nederlander heeft al gauw een stuk of 60, 70 digitale accounts

diensten als Thuisbezorgd, online gametegoeden (of -schulden...), digitale kortingsbonnen, betaalde advertenties op uw YouTube-kanaal, cryptovaluta. Misschien runt u een webshop. Dan valt ook die onder uw digitale erfenis.

3. DAT IS NOGAL WAT. WAAROM ZOU IK DAAR IETS VOOR MOETEN REGELEN?

Vooraf om uw nabestaanden een groot plezier te doen. Lucienne van der Geld, directeur van Netwerk Notarissen en docent aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, houdt zich al een jaar of tien bezig met dit onderwerp. 'Heel veel administratie is tegenwoordig digitaal. Je maakt het je nabestaanden enorm moeilijk als je daar niets voor regelt. Als zij niet op jouw apparaten kunnen inloggen, wordt het lastig om bijvoorbeeld abonnementen op te zeggen of iets te doen met profielen op sociale media. Dat is de praktische kant. Er is ook een emotionele kant: digitale zaken die je niet afhandelt of sluit, blijven tot in lengte van dagen bestaan. Je kunt je afvragen of het voor de rouwverwerking goed is dat je bijvoorbeeld ieder jaar opnieuw via Facebook wordt herinnerd aan de verjaardag van een overledene.'

4. KAN ER OOK IETS ÉCHT MISGAAN?

Jazeker, vertelt Brandon Kwey. Hij schreef zijn masterscriptie over digitale nalatenschappen en werkte drie jaar bij Digital Life Legacy. Dat bedrijf kan nabestaanden helpen om – na zorgvuldige gesprekken – apparaten 'open te breken' als de overledene geen inlog-

codes of wachtwoorden heeft nagelaten. 'Criminelen kunnen identiteitsfraude plegen met de digitale gegevens van een overledene. Ze kunnen de naam van de overledene voor verkeerde doeleinden gebruiken, maar ook met foto's of accounts aan de haal gaan. In Nederland komt dat nu misschien een keer of vijf per jaar voor, in de Verenigde Staten al wel 2,5 miljoen keer per jaar. Dat risico neemt de komende jaren zeker toe.'

Een ander risico, zegt Kwey, is dat nabestaanden niet bij digitale tegoeden kunnen, zeker als het om cryptomunten gaat. 'Je kunt cryptomunten op verschillende manieren bewaren: op het apparaat zelf, op een fysieke cryptoportemonnee, op een Nederlands platform of op een internationaal platform. Met name in dat laatste geval kan het enorm lastig worden om daarbij te komen als je geen inloggegevens hebt. Deze platforms zijn vaak niet telefonisch bereikbaar en inloggen is steeds beter beveiligd. Ik heb meegeemaakt dat erfgenamen vroegen om een cryptotegoed met een waarde van honderdduizenden euro's toegankelijk te maken. Dat is helaas niet gelukt. In zo'n geval staan de nabestaanden met lege handen.'

5. OKÉ, TIJD OM IETS TE REGELEN. MAAR IK HEB NOGAL WAT ACCOUNTS. HOE KOM IK ER EIGENLIJK ACHTER WAT ER ALLEMAAL ONDER MIJN DIGITALE ERFENIS VALT?

Daar moet u echt even voor gaan zitten. 'Overlijden en nalaten zijn geen vrolijke onderwerpen om over te praten', zegt Lucienne van der Geld. 'Maar bedenk: je voorkomt ontzettend veel gedoe voor je nabestaanden. Soms hebben mensen een lijstje met namen en adressen voor de uitvaart in hun computer staan. Het zou voor de nabestaanden enorm zuur zijn als ze te laat ontdekken dat sommige mensen uitgenodigd hadden moeten worden.'

Hoe gaat u te werk als u uw digitale 'leven' in kaart wilt brengen? Daar zijn verschillende manieren voor. Handig is om een checklist te gebruiken, waarvan er verschillende op internet te vinden zijn (zie kader 'Handige websites'). Die helpen u om uw digitale erfenis in de volle breedte in beeld te krijgen: welke e-mail-service(s) gebruikt u, waar slaat u bestanden op (in en/of buiten de computer), welke social media gebruikt u, hebt u abonnementen om bijvoorbeeld muziek te luisteren of films te kijken, hebt u accounts bij webshops, supermarkten, datingsites? Hebt u accounts die belangrijk zijn voor de financiële afwikkeling van uw erfenis, bijvoorbeeld bij banken, verzekeraars, pensioeninstellingen, de Belastingdienst of op een cryptoplateform? Als u zzp'er bent: hebt u accounts voor een eigen website, webshop, bij de Kamer van Koophandel?

Hoe meer u online doet, hoe meer werk erin zit om dit >>

MS. Het stopt bij Shanna.

"Mijn dochter Shanna werkte ook als artiest en verdiende haar geld met zingen en dansen. Helaas moest ze door allerlei MS-klachten stoppen met haar werk. Hopelijk komt er ooit een oplossing voor deze verschrikkelijke zenuwslopende ziekte. Tot die tijd genieten we van dag tot dag en zingen we af en toe samen. Ik zeg vaak tegen Shanna 'Ik hoop dat morgen net zo mooi wordt als vandaag.' Maar waarom zeg je dat? Shanna: "Als ik een goede dag heb, hoop ik dat de dag erna weer een goede dag is. Maar MS is zo onvoorspelbaar. Mooie dagen worden vaak afgewisseld met dagen waarop het echt slecht gaat met me."

Neemt u het Nationaal MS Fonds ook op in uw testament, zodat onderzoek naar een oplossing voor MS door kan gaan? Dank u wel!" - Ben Cramer

Bekijk onze video op:
nationaalmsfonds.nl/nalaten

Laat Shanna de laatste generatie zijn die lijdt aan MS.

NATIONAAL
MSfonds

Neem het Nationaal MS Fonds op in uw testament

**Wilt u meer informatie of de brochure ontvangen?
Scan dan de QR-code met uw telefoon of bel ons.**

allemaal in kaart te brengen. Bedenk dat het allemaal niet in één dag af hoeft én dat u degenen die na uw overlijden achterblijven, er een grote dienst mee bewijst. Let op: be- waar uw uitvaartwensen altijd op een plek waar uw nabe- staanden makkelijk bij kunnen en bespreek dat met hen.

6. DAT WAS INDERDAAD EEN STEVIGE KLUS, MAAR IK DENK DAT IK ALLES OP EEN RIJ HEB. EN NU?

Nu begint het echte werk: bedenk wat u met elk van deze accounts wilt én wat niet. In sommige gevallen is de keuze niet zo moeilijk: de meeste accounts bij webshops kunnen waarschijnlijk stopgezet wor- den en zakelijke accounts die nodig zijn voor de afwikkeling van uw nalatenschap, moeten beschikbaar worden voor de- gene die die afwikkeling doet.

Voor andere accounts, vooral van sociale media, is het maar net wat u wilt: moet uw LinkedIn-profiel na een paar maanden worden afgesloten, hoelang moeten uw tweets op X zichtbaar blijven, wat moet er met uw eigen YouTube- kanaal gebeuren? Het is ver- standig om uw nabestaanden te betrekken bij dit denkpro- ces. Zij moeten tenslotte na uw overlijden door met de keuzes die u maakt. Voelen zij er bijvoorbeeld voor om uw Facebook-pagina om te zetten in een herinneringspagina? Of om uw overlijden op uw eigen LinkedIn-pagina bekend te maken? Zo ja, wanneer zou dat dan moeten? De nieuwste technologieën bieden ook mogelijkheden waar we nog niet zo goed over hebben na-

gedacht: als er genoeg geluids- bestanden met uw stemgeluid online staan, is het met DeepFake-technieken mogelijk dat u ná uw dood nog 'nieuwe' dingen zegt tegen uw na- bestaanden. 'DeepFake wordt soms al gebruikt voor rouw- therapie', vertelt Lucienne van der Geld. 'Je kunt het er met je nabestaanden over hebben of je dat wel of niet zou willen en hoe zij daar tegenaan kijken.'

7. GEEN MAKKELIJKE KEUZES ALLEMAAL. EN ALS WE ER EENMAAL UIT ZIJN, HOE REGEL IK DAT DAN?

Heel belangrijk is dat uw na- bestaanden weten waar ze uw wachtwoorden kunnen vinden. U kunt ze op verschillende manieren bewaren. Bijvoor- beeld op papier, in een map die uw nabestaanden weten te vinden. Werkt u het liefst met een papieren lijst? Dan is het heel belangrijk dat u heel gedisciplineerd de laatste veranderingen bijhoudt, zoals de wachtwoorden van nieuwe accounts of wachtwoorden die u hebt veranderd. Let op: voor sommige accounts hebt u een dubbele inlog nodig ('twee- factorauthenticatie'). U logt dan bijvoorbeeld in met een wachtwoord én een code die naar uw telefoon of mail wordt gestuurd.

Bent u meer digitaal aange- legd, dat kan een zogeheten wachtwoordmanager een goed idee zijn. Zo hebt u met één wachtwoord toegang tot al uw accounts en de bijbehorende wachtwoorden. Voorbeelden van wachtwoordmanagers zijn Dashlane, 1Password, NordPass of Keeper.

Als u ervan houdt om uw >>

Het is heel belangrijk dat uw nabestaanden weten waar ze uw wachtwoorden kunnen vinden

HANDIGE WEBSITES

Op notaris.nl vindt u een stappenplan en een checklist voor het afwickelen van een digitale erfenis. Deze zijn onderdeel van de campagne 'Data na de dood' van de Alliantie Digitaal Samenleven. Checklists om uw digitale nalatenschap in kaart te krijgen, vindt u onder meer ook op netwerknotarissen.nl en op dela.nl. Op digitallifelegacy.nl vindt u een uitgebreider overzicht van websites die een checklist voor de digitale nalatenschap bieden. Is uw naaste overleden en heeft hij of zij apparaten nagelaten waar u geen toegang toe krijgt? De mensen achter digitallifelegacy.nl zijn hierin gespecialiseerd. Op hun website vindt u onder meer ook tips om accounts bij LinkedIn, Facebook en Google te verwijderen of om te zetten in een herdenkingspagina.

zaken digitaal te regelen, kunt u ook kiezen voor een digitale kluis. In een digitale kluis kunt u behalve wachtwoorden ook documenten bewaren, zoals notariële akten of verzekeringspolissen. U kunt de notaris of uw nabestaanden machtigen om na uw overlijden uw digitale kluis te openen.

Een andere mogelijkheid is dat u de notaris vraagt om een rol te spelen in de afwikkeling van uw digitale erfenis. Dat kan op verschillende manieren, vertelt Robert Broek, Adviseur ICT Procesoptimalisatie en Innovatie bij KNB, de beroepsorganisatie van notarissen. 'Je kunt bij de notaris vastleggen dat alle wachtwoorden – bij wijze van spreken – in de gele ordner zitten die linksboven in de kast staat, maar ook hoe de nabestaanden toegang krijgen tot jouw wachtwoordmanager of jouw digitale kluis. Overigens kun je ook vóór je overlijden al een familie-account aanmaken bij sommige grote bedrijven, zoals Apple. Maar niet iedereen wil dat anderen bij alle gegevens kunnen.' Ook in dat geval kan een notaris uitkomst bieden, vult Lucienne van der Geld aan. 'Mocht je niet willen dat de nabestaanden jouw appgeschiedenis lezen, dan kun je laten vastleggen dat de notaris deze wist en het apparaat terugzet naar fabrieksinstellingen. Dan erven de nabestaanden alleen het apparaat.'

Overweeg of u een digitale executeur of een sociale media-executeur wilt aanstellen. Dit is iemand die uitsluitend het digitale deel van uw

erfenis afhandelt, of alleen de social media-accounts. Dit kan handig zijn als uw notaris hier minder ervaring mee heeft.

8. GROTE BEDRIJVEN ALS APPLE, GOOGLE EN META – VAN FACEBOOK – HEBBEN INMIDDELS TOCH WEL IETS GEREGLD OM HET NABESTAANDEN MAKKELIJKER TE MAKEN?

Was het maar zo. Robert Broek: 'In Europa gaan we ervan uit dat de inhoud van accounts eigendom is van de gebruiker. In Amerika zien de grote tech-bedrijven zichzelf als eigenaar. En in China – maar daar hebben we nog niet veel mee van doen – is de overheid vaak de eigenaar van gegevens.' 'Juist grote Amerikaanse bedrijven maken het nabestaanden moeilijk', zegt ook Brandon Kwey van Digital Life Legacy. 'Ze sturen vaak aan op rechtszaken. Die lopen voor de nabestaanden meestal wel goed af, maar zijn natuurlijk een enorme drempel.'

Des te meer reden dus om uw wachtwoorden zorgvuldig en vindbaar na te laten. Héél officieel mag u trouwens volgens de gebruikersvoorwaarden van grote tech-bedrijven niet inloggen met het wachtwoord van iemand anders, ook al is dat degene met wie u veertig jaar getrouwd bent geweest. Kwey: 'Wij zien dat veel mensen hier pragmatisch mee omgaan en dat techbedrijven niet snel mensen berispen. Maar het is toch goed om je ervan bewust van te zijn.' <<

'Je kunt bij de notaris vastleggen dat alle wachtwoorden – bij wijze van spreken – in de gele ordner zitten die linksboven in de kast staat'

WAT ZEGT DE WET?

Er is nog nauwelijks wetgeving op het gebied van digitale erfenissen. Onder meer aan de Universiteit van Groningen wordt onderzocht wat digitale bezittingen eigenlijk zijn en wat daarmee gebeurt na overlijden. De Europese Unie werkt aan regelgeving voor digitale nalatenschappen. Het is echter de vraag of grote Amerikaanse techbedrijven zich – als die regels er eenmaal zijn – willen neerleggen bij Europese richtlijnen.

MAAK HET VERSCHIL DICHTBIJ HUIS

In uw eigen land, stad en waarschijnlijk ook in uw straat leven mensen met meer zorgen dan ze kunnen dragen. De Regenboog Groep steunt hen. Help mee.

Samen maken wij het verschil in uw straat, met inloophuizen, vrijwillige maatjes en buddy's, dagbesteding, contact en tijdelijke huisvesting.

Adviseur nalatenschappen:
Marloes Wijnekus - 06 82 06 22 21
mwijnekus@deregenboog.org
NI79 TRIO 0379 3155 64

NEEM DE REGENBOOG GROEP OP IN UW TESTAMENT

'Ik gun vluchtelingen dezelfde opvang als mijn ouders hebben gekregen'

'Mijn vader vluchtte destijds voor de oorlog in Vietnam en werd opgevangen door Nederlanders met een moedig hart. Door gezinshereniging mochten mijn moeder en broer ook hierheen komen. Ik gun vluchtelingen van nu dezelfde ondersteuning, zodat ook zij aan hun toekomst kunnen bouwen. Daarom heb ik VluchtelingenWerk opgenomen in mijn testament.' - Tram Ahn Vu

Wilt u VluchtelingenWerk ook opnemen in uw testament?
Bestel de Oriëntatiegids op www.vluchtelingenwerk.nl/nalaten
of bel met relatiemanager Annemarie Teske: 020 346 72 07.

**VluchtelingenWerk
Nederland**

(Advertorial)

“Fijn dat ik op deze manier iets kan betekenen voor eenzame ouderen”

“Vrienden en familie geven mijn leven kleur, juist als ik het soms moeilijk heb. Ik moet er niet aan denken dat te missen! Toch overkomt veel ouderen dit en dat gaat me aan het hart. Daarom laat ik graag na aan het Nationaal Ouderenfonds. Zodat ook andere eenzame ouderen erbij kunnen blijven horen.”

Mevrouw Paulussen (72)

Nationaal Ouderenfonds

Al meer dan 70 jaar zet het Nationaal Ouderenfonds zich in tegen eenzaamheid onder ouderen. En dat is hard nodig. Maar liefst 1,8 miljoen ouderen in Nederland voelen zich eenzaam.

Dankzij giften organiseert het Ouderenfonds onder andere stranduitjes, kerstdiners, activiteiten als samen bewegen, breien en uitjes met de PlusBus. Met als doel ouderen met elkaar te verbinden en te laten meedoen.

Iedere bijdrage maakt een groot verschil en helpt bij het bestrijden en voorkomen van eenzaamheid.

Interesse om na te laten aan het Nationaal Ouderenfonds?
Neem vrijblijvend contact op met Karin Scheepens, zij staat u graag te woord.

☎ 088-3442031
✉ k.scheepens@ouderenfonds.nl
Of scan de QR- code voor meer informatie.

[Ouderenfonds.nl/nalaten](https://ouderenfonds.nl/nalaten)

**NATIONAAL
OUDERENFONDS**

Heeft u oog voor haar toekomst?

Lizzy heeft de pech dat ze al op jonge leeftijd ernstig bijziend is. Met het risico dat ze later zelfs blind wordt.

Daar legt het Oogfonds zich niet bij neer. Wij geloven in een toekomst waarin iedereen kan blijven zien waar hij of zij van houdt. Hiervoor is wetenschappelijk oogonderzoek onmisbaar.

Vroeger werden mensen met staar niet behandeld. Ze zagen hun leven door een waas en legden zich daar bij neer. Maar dankzij de wetenschap is er een operatieve behandeling gekomen die steeds verder is verfijnd. Met als gevolg dat staar tegenwoordig geen invloed meer heeft op iemands toekomstperspectief. Een fantastisch resultaat dat we graag willen bereiken voor meer oogziekten. Denk aan maculadegeneratie of glaucoom.

Heeft u oog voor de toekomst en steunt u wetenschappelijk oogonderzoek? Ontdek wat u kunt betekenen voor het Oogfonds via een belastingvrije schenking of nalatenschap bijvoorbeeld. In ons gratis magazine leest u er meer over.

Gratis magazine

Vraag ons gratis magazine aan over schenken en nalaten via oogfonds.nl/magazine of bel Cindy Letschert: 06 82 06 73 46.

9 VRAGEN
EN ANTWOORDEN

Een
testament
laten
maken?

Tekst **Roel Smit** / Beeld **iStock**

Waarom
zou ik?

Waarom zou u een testament laten opstellen? Wat gebeurt er bij uw dood als u geen testament hebt? Wat kunt u wel en niet regelen in een testament? Wie moet na uw dood afrekenen met de fiscus?

1. HEB IK EEN TESTAMENT NODIG?

Zonder testament bepaalt de wet straks wie uw erfgenamen zijn en wordt de erfenis per definitie toegewezen aan familieleden en dus niet aan de vriend of vriendin met wie u zo prettig samenwoont. Alleen al om vrienden of goede doelen te laten erven, zou u dus een testament moeten laten maken.

Geen testament? Dan bestaat de eerste groep erfgenamen uit echtgenoot en kinderen. Als die allemaal overleden zijn, komen hiervoor de kleinkinderen in de plaats. Bent u ongetrouwd en hebt u geen kinderen, dan erven uw ouders, broers en zussen. Voor broers of zussen die al zijn overleden, komen de kinderen of kleinkinderen in de plaats. Bij iemand die geen familieleden heeft in de eerste of tweede groep, erven de grootouders en als deze overleden zijn, hun afstammelingen. Bij gebrek aan familieleden in de derde groep, komt de erfenis terecht bij de afstammelingen van de overgrootouders.

Regelt u niets en zit u ook niet zo goed in de familie, dan bestaat dus de kans dat uw erfenis terecht komt bij verre familie die u niet of nauwelijks kent. Zijn zulke familieleden er ook niet, dan vervalt de erfenis aan de staat.

2. EEN TESTAMENT OPSTELLEN, IS DAT NIET HEEL ERG INGEWIKKELD?

Hoeft niet! Wees eerlijk, de grootste barrière is vaak dat het opstellen van een testament u confronteert met uw eigen sterfelijkheid. Tijdens de eerste afspraak vraagt de notaris naar uw wensen. Hij of zij informeert ook naar uw vermogen (bezittingen en schulden) en eventuele polissen, lijfrenteverzekeringen of andere regelingen die u in verband met uw overlijden hebt getroffen. Vervolgens maakt de notaris een ontwerp van het testament, dat u rustig thuis kunt nalezen. Vaak zal een notaris ook nagaan of los daarvan een levenstestament aan te raden is; hierin kunt u nu al zaken regelen voor uw levensfase als het misschien niet meer mogelijk is zelf beslissingen te nemen.

Het ontwerp van het testament wordt besproken tijdens een tweede bijeenkomst. Regelt dit testament uw erfenis zoals u wilt? Is alles duidelijk? Als u het eens bent met de tekst, kunt u het testament ondertekenen. Het originele exemplaar komt in de kluis van het notariskantoor en u krijgt een afschrift mee.

Aan het Centraal Testamentenregister in Den Haag geeft de notaris door dat u een testament hebt gemaakt, zodat dit na uw overlijden altijd teruggevonden kan worden.

De inhoud van het testament blijft vertrouwelijk. Nooit meer omkijken naar een testament is niet verstandig. Niet alleen wetten en regels veranderen voortdurend, maar ook uw persoonlijke situatie en wensen. Aanpassen is altijd mogelijk, waarna de notaris het nieuwe testament opnieuw indient en de oudere versie vervalt.

3. WE HEBBEN KLEINE KINDEREN; WAT GEBEURT ER MET HEN ALS WIJ BEIDEN OVERLIJDEN?

Zonder testament is dat niet precies te zeggen. Als u noch in uw testament, noch via de rechtbank een voogd hebt benoemd, gebeurt dit door de kantonrechter – en de uitkomst van zo'n procedure is onzeker. In een testament kunt u zelf een voogd benoemen die voor uw minderjarige kinderen zorgt als u en uw partner zijn overleden.

4. HOE ZIT HET MET DE (FINANCIËLE) BESCHERMING VAN MIJN PARTNER...

Als u getrouwd bent, een geregistreerd partnerschap bent aangegaan of een notariële samenlevingsoverkomst hebt, is de bescherming van uw partner bij uw overlijden redelijk goed geregeld. De langstlevende partner erft op grond van de wet alle bezittingen. De kinderen kunnen hun erfdeel pas opeisen als ook de >>

Fonds
Kind &
Handicap

LAAT ZE MEEDOEN!

Samen maken we het
verschil voor een kind!

EEN
EERLIJKE
KANS

Kijk op fondskinderhandicap.nl
of neem contact op via
070-351 27 84 of
nalaten@fondskinderhandicap.nl

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

Een mooi landschap,
ook voor de toekomst

Samen zorgen we ervoor

www.nederlandscultuurlandschap.nl

info@nederlandscultuurlandschap.nl | 024 684 2294

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

Met uw nalatenschap draagt u bij aan een wereld zonder epilepsie

dr. Floor Jansen en dr. Eva Brilstra

Epilepsie kan iedereen overkomen, in elke fase van het leven. Soms is er een aanwijsbare oorzaak, zoals een ongeluk of hersenbloeding, maar vaak ontbreekt een duidelijke aanleiding. In Nederland ervaren 200.000 mensen direct de impact van epilepsie en ruim een miljoen mensen kennen een dierbare met deze aandoening. Voor hen is elke dag een uitdaging, vol onzekerheid en angst.

EpilepsieNL zet zich in voor deze mensen en werkt toe naar een toekomst zonder epilepsie. Door baanbrekend onderzoek van onder andere dr. Eva Brilstra en dr. Floor Jansen naar vroege herkenning en inzicht in ernstige vormen zoals het Dravetsyndroom, streven we ernaar om uiteindelijk genezing van epilepsie mogelijk te maken. Met uw nalatenschap maakt u blijvend verschil en draagt u bij aan een betere wereld voor de volgende generaties.

Helpt u mee aan een toekomst zonder epilepsie?

Vraag de brochure
over nalaten aan

epilepsie.nl/brochure-nalaten

Voor meer informatie,
neem contact op met
Anita Beunder
030 634 40 63
anita@epilepsie.nl
epilepsie.nl/nalaten

EpilepsieNL

Voor erfbelasting geldt: het hemd is nader dan de rok

tweede ouder is overleden. Een bijzondere situatie kan zich voordoen als een van beide ouders hertrouwt. In de wet staat namelijk dat de kinderen dan mede-eigendom kunnen claimen van goederen van de nalatenschap.

Veel mensen willen niet het risico lopen dat zij dan (een deel van) de eigendom van bijvoorbeeld het huis moeten afstaan. Zij lossen dit op door in een testament vast te leggen dat de kinderen hun erfdeel alléén kunnen opeisen als de langstlevende hertrouwt in algehele gemeenschap van goederen. Op deze manier wordt voorkomen dat de erfdeelen van de kinderen 'verdwijnen' in die nieuwe gemeenschap van goederen, met het risico dat zij met lege handen staan als hun vader of moeder in dit nieuwe huwelijk als eerste overlijdt.

5. WIE MOET HOEVEEL AFREKENEN MET DE FISCUS NA MIJN OVERLIJDEN?

Bij nalaten geldt: wie ontvangt, is belastingplichtig. De hoogte van de belasting hangt vooral af van de relatie tussen de overledene en de ontvanger. Het principe is: hoe dichterbij, hoe lager de belasting. Afhankelijk van uw relatie tot uw erfgenamen gelden verschillende tarieven (10 tot 40 procent) en verschillende vrijstellingen. Stel, u hebt een echtgenoot en twee kinderen en u hebt geen testament laten maken. De wet bepaalt dan dat uw vermogen (geld en goederen) wordt toebedeeld aan uw echtgenoot (de langstlevende). Uw twee kinderen krijgen op hem of haar een vordering (elk van een derde van de nalaten-

schap), die pas opeisbaar is bij het overlijden van deze echtgenoot.

Het kan echter zijn dat nu al de erfbelasting om de hoek komt kijken. Partners hoeven alleen erfbelasting te betalen als zij meer erven dan de vrijstelling van 804.698 euro (bedrag in 2025). Als de langstlevende ouder alle bezittingen erft, krijgen de kinderen een geldvordering (een tegoedbon). Als die vorderingen hoger zijn dan de vrijstelling voor kinderen (25.490 euro, in 2025), dan moet meestal direct worden afgerekend met de fiscus. Omdat de kinderen de erfenis nog niet uitbetaald hebben gekregen, moet de langstlevende deze erfbelasting betalen. Dit kan een ongewenste situatie zijn, bijvoorbeeld als er geen liquide middelen zijn omdat het hele vermogen in de woning zit.

6. KAN IK VIA EEN TESTAMENT DE ERFBELASTING BEPERKEN?

Dat kan soms goed. Met een testament kan de betaling van belasting, afhankelijk van een aantal persoonlijke factoren, worden verschoven naar het moment dat beide ouders zijn overleden. Bij een zogenoemd tweestaptestament wordt de langstlevende partner tot enig erfgenaam benoemd. De kinderen krijgen dan geen vordering en ontvangen beide nalatenschappen als de tweede ouder is overleden en deze nog iets nalaat. Pas dan betalen zij erfbelasting, waarvoor twee vrijstellingen (want: twee erfenissen, van vader én moeder) gelden. De notaris kan u vertellen of een dergelijk testament voor u gunstig is. Daarnaast kunt u in een

testament opnemen dat de geldvorderingen van uw kinderen opeisbaar worden op het moment dat de langstlevende langdurig wordt opgenomen in een verzorgingsinstelling. Wanneer de kinderen hun geldvorderingen opeisen, neemt het vermogen van de langstlevende af, waardoor de eigen bijdrage voor de Wet langdurige zorg (voorheen AWBZ) mogelijk lager wordt.

7. DIE ERFBELASTING KAN VOOR ANDEREN DAN NAASTE FAMILIE BEHOORLIJK AANTIKKEN?

Zeker! Zoals gezegd is de fiscus het vriendelijkst voor partners. Dat wil zeggen: mensen die met elkaar gehuwd zijn, een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan of een notarieel samenlevingscontract hebben gesloten. Zij hoeven over de eerste 804.698 euro (bedrag in 2025) geen belasting te betalen en over het meerdere 10 procent. Wordt het belastbare bedrag hoger dan 154.197 euro (bedrag in 2025) dan moet over het meerdere 20 procent worden afgerekend met de fiscus.

Het is de moeite waard om te kijken hoe u die vrijstelling optimaal kunt benutten ten behoeve van de langstlevende partner in een testament. Kinderen vallen in hetzelfde belastingtarief (10 tot 20 procent) als partners. Hun vrijstelling is echter een stuk lager: 25.490 euro (bedrag 2025). Voor een kind met een beperking dat grotendeels door de overleden ouder onderhouden werd, is de vrijstelling overigens drie keer zo hoog. Voor ouders geldt een vrijstelling van 60.359 euro (bedrag 2025). Zij erven echter pas als er >>

Schenken voor de dood kan slim zijn

geen partner of kinderen zijn. Voor alle overige partijen is de vrijstelling voor erfbelasting slechts 2.690 euro (bedrag 2025). De tarieven voor deze groep liggen bovendien aanzienlijk hoger (30 tot 40 procent).

8. DAN TOCH MAAR SCHENKEN VÓÓRDAT IK ER STRAKS NIET MEER BEN?

Dat kan slim zijn, maar overleg dit met een deskundige (notaris, estate planner of uw belastingadviseur). Over schenkingen moet immers ook belasting betaald worden. Er gelden echter vrijstellingen. De basisregels zijn: kinderen (ongeacht leeftijd) mogen jaarlijks 6.713 euro (bedrag 2025) belastingvrij ontvangen. Wie zijn twee kinderen tien jaar lang het maximum schenkt, schuift dus zonder tussenkomst van de fiscus zomaar meer dan een ton door naar de volgende generatie.

Daarnaast is het mogelijk om kinderen tussen 18 en 40 jaar eenmalig 32.195 euro (bedrag 2025) belastingvrij te schenken. Voor een dure studie kan eenmalig 67.064 (bedrag 2025) aan kinderen worden geschonken.

9. IK HEB WELEENS GEHOORD VAN SCHENKEN OP PAPIER; IS DAT HANDIG VOOR MIJ?

Dat is moeilijk te zeggen, het ligt sterk aan uw persoonlijke situatie. Schenken op papier kan een handige methode zijn om te voorkomen dat kinderen in de toekomst veel erfbelasting moeten betalen en u als ouder het geld niet contant hebt liggen (maar het in een woning 'zit'). Door een toezegging te doen van schenking wordt op papier een schuld aan het kind gecreëerd, terwijl de ouder over het vermogen kan blijven beschikken. Over die schuld moet de ouder wel elk jaar rente (nu 6 procent) betalen. Voorwaarde is bovendien dat de schenking op papier via de notaris gaat.

Door 'papieren' schenkingen kan een ouder een forse schuld opbouwen bij een kind. Let op: de schenker moet de rente jaarlijks daadwerkelijk aan het kind betalen (dus bij een schuld van 100.000 euro is dat dus jaarlijks 6.000 euro). Heeft de schenker de rente over één of meer jaren niet betaald, dan moet het kind over het hele geschonken bedrag alsnog erfbelasting betalen. <<

Meer goed leesbare informatie over de mogelijkheden van een testament is te vinden op de website www.notaris.nl (van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie KNB).

(Advertentie)

BOEDEL
MAKELAAR

Uw partner voor een zorgeloze inboedelafwikkeling

WAT DOEN WIJ

- ✓ ontruimen in Nederland en België
- ✓ taxeren inboedels
- ✓ veilen en verkopen kunst & antiek
- ✓ verkopen voertuigen

WIJ WERKEN VOOR

- ✓ notarissen
- ✓ particulieren
- ✓ goede doelen
- ✓ makelaars
- ✓ uitvaartverzorgers

Partner Mantorini Art & Interiors

Al meer dan 25 jaar ervaren als betrokken en discreet.

Bel vrijblijvend 088 – 000 9 222

info@boedelmakelaar.nl | www.boedelmakelaar.nl

UW IDEALEN LEVEN VOORT

Draag bij aan een rechtvaardige toekomst

Adriano Karipuna is een van de leiders van zijn gemeenschap in het Amazonegebied in Brazilië. Samen met Hivos strijdt hij voor het behoud van hun leefgebied en het regenwoud. Die worden ernstig bedreigd door houtkap, mijnbouw en landroof.

Hivos steunt wereldwijd moedige mensen zoals Adriano die opkomen voor wat belangrijk is: gelijke rechten voor vrouwen en meisjes, vrijheid voor LHBTIQ+ personen, respect voor mensenrechten en het recht om vrijuit te spreken.

Zijn dat ook waarden die u na aan het hart liggen?

Door Hivos in uw testament op te nemen, draagt u blijvend bij aan een rechtvaardige wereld. U geeft de idealen van deze dappere mensen, én die van uzelf, een toekomst.

Wilt u meer weten over nalaten aan het werk van Hivos? Neem contact op met Nellie Colijn via ncolijn@hivos.org, bel naar 070 376 55 00 of scan de QR-code met uw telefoon.

Zoekt uw geld een goed doel?

Nederland telt veel goede doelen. Enkele brengen zichzelf graag via dit speciale katern van Goed Geregeld onder uw aandacht. Handig voor als u een keuze wilt maken voor uw donatie of nalatenschap.

AFRICAN PARKS

African Parks beheert en herstelt grote natuurgebieden in Afrika, en werkt hierbij samen met de overheid en de lokale gemeenschappen.

CONTACT

T: +31 343 565019
E: netherlands@africanparks.org
I: www.africanparks.org
IBAN: NL41ABNA0432633790

STICHTING AMIVEDI

Stichting Amivedi is een vrijwilligersorganisatie die zich inzet voor vermiste en gevonden huisdieren in Nederland en is daarmee het landelijk meldpunt voor huisdiereigenaren.

CONTACT

T: 088-0063366
E: penningmeester@amivedi.com
I: www.amivedi.nl
IBAN: NL77 INGB 0000 2651 90

Zie ook
pag.28

STICHTING ASTMA BESTRIJDING

Het doel van de stichting Astma Bestrijding is belangenbehartiging van hen die geconfronteerd worden met astma, chronisch obstructieve long- en luchtwegaandoeningen in de ruimste zin des woords.

CONTACT

T: 035-6981078
E: fhvanbeek26@hotmail.com
I: www.astmabestrijding.nl
IBAN: NL54 GILL 0265 9532 00

Zie ook
pag.28

B

BEARS IN MIND

Bekend van Het Berenbos waar getraumatiseerde beren een nieuw leven krijgen, als ambassadeurs voor beerbescherming in het wild. Al 30 jaar zet Bears in Mind zich in voor de bescherming van beren.

CONTACT

T: 0317-650220
E: info@bearsinmind.org
I: www.bearsinmind.org
IBAN: NL26 TRIO 0254 6926 64

Zie ook pag. 48

C

het cultuurfonds

HET CULTUURFONDS

Het Cultuurfonds brengt mensen, werelden en ideeën samen om cultuur en natuur te laten leven, dankzij de bijdrage van de loterijen en giften en nalatenschappen van cultuurliefhebbers.

CONTACT

T: +31 20 520 6130
E: info@cultuurfonds.nl
I: www.cultuurfonds.nl
IBAN: NL32 INGB 0000 3333 18

Zie ook pag. 30

H

HENDRICK DE KEYSER MONUMENTEN

Helpt u mee historische huizen te beschermen in heel Nederland? Hendrick de Keyser restaureert en onderhoudt een collectie van 450 monumenten die altijd in bezit blijven. Hiervoor vragen wij steun.

CONTACT

T: 06-10817453
E: l.vankats@hendrickdekeyser.nl
I: www.hendrickdekeyser.nl
IBAN: NL10 ABNA 0106 8530 58

D

BIO MANEGE

Mensen met een beperking ervaren levensgeluk bij de Bio Manège. Paardrijden sterkt hen in hun zelfvertrouwen en is fysiek en mentaal gezond. Alle specialismen zijn in huis hen optimaal te begeleiden.

CONTACT

T: 026-4838201
E: fondsenwerving@biomanege.nl
I: www.biomanege.nl
IBAN: NL13 INGB 0004 8969 28

Zie ook pag. 33

STICHTING DIERENLOT

#samenvoerdieren

STICHTING DIERENLOT

Voor hulp aan dieren in nood, ook bij u in de buurt.

CONTACT

T: 0183-563912
E: info@dier.nu
I: www.dier.nu
IBAN: NL28 INGB 0000 0023 29

Zie ook cover 3

HIVOS

Door Hivos in uw testament op te nemen, steunt u de strijd van moedige activisten tegen onrecht. Zo leven uw en hun idealen voort. Wilt u meer weten? Neem dan contact op met Nellie Colijn.

CONTACT

T: 070-376 55 00
E: ncolijn@hivos.org
I: www.hivos.nl
IBAN: NL50 TRIO 0338 7775 55

Zie ook pag. 61

E

BIO VAKANTIEOORD

Het Bio Vakantieoord maakt vakanties mogelijk voor gezinnen met een gehandicapt kind. Bij Bio kan iedereen onbeperkt genieten.

CONTACT

T: 026-4838201
E: frans@biovakantieoord.nl
I: www.biovakantieoord.nl
IBAN: NL93 INGB 0000 0060 09
Contact: Frans Wientjes en Maureen Doornekamp

Zie ook pag. 25

EPILEPSIE NL

Epilepsie verstoort de levens van 200.000 mensen en 1 miljoen naasten in Nederland. Met uw hulp werken we met onze Doorbraakagenda aan een toekomst zonder epilepsie.

CONTACT

T: 030 634 40 63
E: info@epilepsie.nl
I: www.epilepsie.nl
IBAN: NL 83 INGB 0000 222 111

Zie ook pag. 58

De Hollandsche Molen

DE HOLLANDSCHE MOLEN

Nederland en molens zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De Hollandsche Molen zorgt ervoor dat monumentale windmolens en watermolens in Nederland kunnen draaien en malen.

CONTACT

T: (020) 623 87 03
E: dhm@molens.nl
I: www.molens.nl
IBAN: NL71 INGB 0000 1135 90

J

JUCONI

Juconi zet zich in voor kinderen die op straat leven in Latijns-Amerika. Door middel van opvang, onderwijs, voeding, begeleiding en (medische) verzorging geven wij hen zicht op een hoopvolle toekomst.

CONTACT

T: 070-365 56 50
E: info@juconi.nl
I: www.juconi.nl
IBAN: NL44 INGB 0004 7841 41

Zie ook
pag.48

K

KANSFONDS

Niemand kan zonder thuis. Een dak boven je hoofd, voldoende geld om van te leven en het diepe besef dat je erbij hoort. Toch zijn er in ons land meer dan 1 miljoen mensen die geen thuis hebben. Ze missen wat nodig is voor een menswaardig bestaan. Dat laten we natuurlijk niet gebeuren in een samenleving waarin we omzien naar elkaar. Daarom helpt Kansfonds thuisgeven.

CONTACT

T: 035-624 96 51
E: info@kansfonds.nl
I: www.kansfonds.nl
IBAN: NL41 INGB 0675 8622 05

Zie ook
pag.35

FONDS KIND & HANDICAP

Kinderen met een handicap of chronische ziekte krijgen lang niet altijd de steun die ze nodig hebben. Fonds Kind & Handicap laat ze meedoen. Zodat ook zij hun dromen waar kunnen maken.

CONTACT

T: 070-351 27 84
E: nalaten@fondskinderhandicap.nl
I: fondskinderhandicap.nl/nalaten
IBAN: NL61 INGB 0000 2713 95

Zie ook
pag.58

K

KONINKLIJKE NEDERLANDSE REDDING MAATSCHAPPIJ (KNRM)

De KNRM komt mensen in nood op het water te hulp. Staat dag en nacht klaar met 1.400 vrijwilligers. Vaart met 75 reddingboten zo'n 2.500 keer per jaar uit en brengt meer dan 4.000 mensen veilig aan wal.

CONTACT

T: 0255-548454
E: c.prins@knrm.nl (Cees Prins) of c.bartels@knrm.nl (Cora Bartels)
I: www.knrm.nl
IBAN: NL 40 INGB 0000026363

Zie ook
pag.45

L

Doen wat we geloven

LEGER DES HEILS

Uw nalatenschap aan het Leger des Heils geeft kwetsbaren een toekomst en u geeft mensen die zijn vastgelopen weer perspectief. U investeert in een betere, heilzamere samenleving.

CONTACT

T: 088-0653134
E: nalaten@legerdesheils.nl
I: www.ldh.nl/goedgeregeld
IBAN: NL26 RABO 0330 0778 80

Zie ook
pag.11

M

MAKE-A-WISH NEDERLAND

Make-A-Wish realiseert de liefste wens van ernstig zieke kinderen. Het effect is heel langdurig en maakt 'n enorm positief verschil in hun jonge leven! Geef ook vertrouwen en kracht voor de toekomst.

CONTACT

T: 035 20 35 300
E: info@makeawishnederland.org
I: www.makeawishnederland.org
IBAN: NL48 RABO 0366 0212 22

Zie ook
cover2

M

NATIONAAL MS FONDS

Het Nationaal MS Fonds droomt van een toekomst zonder MS. De ziekte is nog niet te genezen. We blijven werken aan oplossingen om een einde te maken aan MS en de gevolgen ervan voor mensen met MS.

CONTACT

T: 010 591 98 39
E: josien@nationaalsfonds.nl
I: www.nationaalsfonds.nl
IBAN: NL23 RABO 0336 2728 39

Zie ook
pag.50

STICHTING MS RESEARCH

Stichting MS Research is de organisatie die wetenschappelijk onderzoek financiert naar de ziekte MS. Wij zetten ons in voor onderzoek naar de oorzaak, een betere behandeling en uiteindelijke genezing van MS.

CONTACT

T: 071 - 5 600 500
E: info@msresearch.nl
I: www.msresearch.nl
IBAN: NL17 INGB 0000 00 6989

Zie ook
pag.19

O

OOGFONDS

Niemand meer slechtziend of blind. Zodat iedereen kan blijven zien waar hij/zij van houdt! Dat is de droom van het Oogfonds.

CONTACT

T: 030 29 66 999
E: c.letschert@oogfonds.nl
I: www.oogfonds.nl
IBAN: NL21 INGB 0000 0039 10

Zie ook
pag.55

R

DE REGENBOOG GROEP

Armoede, verslaving, psychiatrische problematiek of dakloosheid maken een mens niet minder mens. Wij geloven in een samenleving waar plek is voor iedereen, waar niemand zich verloren hoeft te voelen.

CONTACT

T: 06 82 06 2221

E: mwijnekus@deregenboog.org

I: www.deregenboog.org

IBAN: NL79 TRIO 0379 3155 64

Zie ook
pag. 53

U

UNICEF

Als grootste kinderrechtenorganisatie biedt UNICEF hulp bij acute nood en hulp op de lange termijn. Door UNICEF op te nemen in uw testament maakt u een blijvend verschil in de toekomst van kinderen.

CONTACT

T: 088 - 444 96 66

E: info@unicef.nl

I: www.unicef.nl

IBAN: IBAN NL86 INGB 0000 0001 21
t.n.v. UNICEF Nederland

Zie ook
cover 4

W

STICHTING WOORD EN DAAD

Woord en Daad werkt wereldwijd vanuit Bijbels perspectief aan een menswaardig bestaan én duurzame verandering voor mensen in armoede. Samen zijn we verbonden, in Woord én daad!

CONTACT

T: 0183-61 18 00

E: g.vanmuijlwijk@woordendaad.nl

I: www.woordendaad.nl/schenken/

IBAN: NL64 RABO 0385 4870 88

Z

ZOA

ZOA is er voor mensen die alles zijn kwijtgeraakt door een oorlog of een ramp. We verlenen noodhulp en we blijven trouw door te helpen bij het opbouwen van een nieuw bestaan, bijvoorbeeld onderwijs.

CONTACT

T: +31 (0)55 36 63 339

E: info@zoa.ngo

I: www.zoa.nl

IBAN: NL87 ABNA 0105364371

Zie ook
pag. 42

S

KONINGIN SOPHIA-VEREENIGING TOT BESCHERMING VAN DIEREN

De Sophia-Vereeniging voorkomt en bestrijdt huisdierenleed met politieke lobby voor dierenbeschermende wetgeving en goede voorlichting. Met uw hulp geven we huisdieren het leven dat ze verdienen!

CONTACT

T: 020 - 623 61 67

E: info@sophia-vereeniging.nl

I: www.sophia-vereeniging.nl

IBAN: NL63 INGB 0000 3069 58

Zie ook
pag. 25

W

STICHTING HET WERELD NATUUR FONDS – NEDERLAND

Samen met lokale partners, mensen, bedrijven en overheden streven wij ernaar om het verlies aan natuur wereldwijd om te buigen naar natuurwinst. Want natuur is van levensbelang voor mens en dier.

CONTACT

T: 0800-1962

E: info@wwf.nl

I: www.wwf.nl

IBAN: NL31 RABO 030 0000 030

Zie ook
pag. 22

Adverteren of uw organisatie vermeld in het supplement voor Gulle Gevers?

Neem voor meer informatie en de voorwaarden contact op met Sales and Services via: **0229 211 211** of per email: **administratie@salesandservices.nl**

Deelnemende Organisaties

African Parcs www.africanparcs.org	62	Kind & Handicap, Fonds www.fondskinderhandicap.nl	58/64
Allard Pierson www.allardpierson.nl	19	KNRM www.knrm.nl	45/64
Amivedi, Stichting www.amivedi.nl	28/62	Leger des Heils www.legerdesheils.nl	11/64
Astmabestrijding, Stichting www.astmabestrijding.nl	28/62	Make-A-Wish Nederland www.makeawish.org	cover2/64
Bears in Mind www.bearsinmind.org	48/63	MS Fonds, Nationaal www.nationaalmsdonds.nl	50/64
BIO Manege www.biomanege.nl	33/63	MS Research, Stichting www.msresearch.nl	19/64
BIO Vakantieoord www.biovakantieoord.nl	25/63	Musicians without Borders www.musicianswithoutborders.org	35
Blijdorp, Stichting Koninklijke Diergaarde www.diergaardeblijdorp.nl	15	Oogfonds Nederland, Stichting www.oogfonds.nl	55/64
Boedelmakelaar www.boedelmakelaar.nl	60	Ouderenfonds, Nationaal www.ouderenfonds.nl	54
Cordaid www.cordaid.org	8	De Regenboog Groep www.deregenbooggroep.org	53/65
Cultuurfonds www.cultuurfonds.nl	30/63	Rembrandt, Vereniging www.verenigingrembrandt.nl	65
Cultuurlandschap, Vereniging Nederlands www.nederlandscultuurlandschap.nl	58	Sophia, Vereeniging tot Bescherming van Dieren www.sophia-vereeniging.nl	25/65
Dierenlot, Stichting www.dier.nu	cover3/63	Unicef www.unicef.nl	cover4/65
EpilepsieNL www.epilepsie.nl	58/63	VluchtelingenWerk Nederland www.vluchtelingenwerk.nl	53/65
Hollandsche Molen, Vereniging de www.molens.nl	63	Water for Life Foundation www.waterforlife.nl	33
Hivos, Stichting www.hivos.nl	61/63	Wereld Natuur Fonds www.wwf.nl	22/65
Juconi, Stichting Hoop voor straat-en zwerfkinderen www.juconi.nl	48/64	Woord en Daad, Stichting www.woordendaad.nl	65
Kansfonds www.kansfonds.nl	35/64	ZOA, van noodhulp naar wederopbouw www.zoa.nl	42/65
KSBS, Kath. Stichting voor Blinden en Slechtzienden www.ksbs.nl	48	Zuiderzeemuseum www.zuiderzeemuseum.nl	15
Hendrick de Keyser, Vereniging www.hendrickdekeyser.nl	63		

Zelfs wanneer ik er niet meer ben zou ik nog altijd graag dieren willen helpen...

Mijn leven staat in het teken van dieren. Dat heeft het altijd gedaan. Dieren in de natuur in het bijzonder. Ik vind ze geweldig. Maar het leven is eindig. Ook wanneer ik er niet meer ben wil ik dieren blijven helpen. Met DierenLot kan dit. Door hen op te nemen in het testament kunnen zij ervoor zorgen dat ook in de toekomst dieren in nood geholpen kunnen worden. Huisdieren, maar ook natuurdieren. Mijn nalatenschap helpt bij het ondersteunen van lokale dierenhulporganisaties. Denk aan wildopvang-centra, asielen of dierenambulances. Allen doen fantastisch werk. Onmisbaar werk. Met DierenLot draag ik nu een steen bij. Zodat het werk door kan blijven gaan. Niet enkel nu, ook in de toekomst. Help ook dieren in nood. Ook bij u in de buurt. Neem DierenLot op in uw testament.

André Donker

Boswachter, wildlife adviseur en docent én ambassadeur Stichting DierenLot.
André is regelmatig als natuurverslaggever te gast bij televisieprogramma's. (foto: Odiene Agasi)

Scan deze QR code
en vraag online
informatie aan
via onze website

Stichting DierenLot
Dam 20-22
4241 BN Arkel
Telefoon: 0183 - 563 912
E-mail: nalaten@dier.nu

DierenLot.nl

STICHTING
DierenLot

#samenvoordieren

Vul de bon in, kopieer deze of knip uit en stuur op aan Stichting DierenLot, Antwoordnummer 51013, 3501 VB Utrecht (geen postzegel nodig). U kunt natuurlijk ook mailen naar nalaten@dier.nu of bellen naar 0183 - 563 912.

Ja, ik wil graag dieren helpen wanneer ik er zelf niet meer ben

- ☐ Ik heb DierenLot al opgenomen in mijn testament.
- ☐ Ja, ik ontvang graag een uitgebreidere brochure over nalaten aan DierenLot.
- ☐ Ja, ik heb vragen over nalaten aan DierenLot, neemt u telefonisch contact met mij op.
- ☐ Ja, ik heb interesse in nalaten aan DierenLot, belt u mij voor een persoonlijke afspraak bij mij thuis.
- ☐ Ja, als DierenLot voor mijn dieren zorgt na mijn overlijden, neem ik DierenLot graag op in mijn testament. Neemt u contact met mij op.
- ☐ Ja, ik neem DierenLot op in mijn testament en oormerk graag mijn nalatenschap aan een of meer van de Erkend Beneficianten van DierenLot. Neemt u contact met mij op.

Naam

☐ Mw. ☐ Dhr.

Adres

Postcode/Woonplaats

Telefoon

Geboortedatum

E-mail

GG2025

Invullen in blokletters a.u.b.

Maak een blijvend verschil in de toekomst van een kind

UNICEF is er voor ieder kind, voor nu én morgen.
Door UNICEF (naast uw dierbaren) op te nemen in
uw testament laat u uw nalatenschap spreken voor
de lange termijn.

Vraag de gratis brochure
aan op unicef.nl/nalaten

unicef voor ieder kind

VOOR NU **ÉN** MORGEN

